

DEJAVU

X. ÉVFOLYAM 1. SZÁM • 2021. NYÁR

A DEBRECENI EGYETEM ALUMNI MAGAZINJA

ÉS A

BEMUTATJA:

DEBRECEN-NAGYERDŐ

CAMPUS FESZTIVAL

07.21. SZERDA

BAGOSSY BROTHERS COMPANY | HORVÁTH TAMÁS
SZABÓ BALÁZS BANDÁJA | PÉTERFY BORI & LOVE BAND
DEPRESSZIÓ | ROAD | ALVIN ÉS A MÓKUSOK | KISTEHÉN
PARNO GRASZT | BÉLGA | KRÚBI | METZKER VIKTÓRIA
BÁRÁNY ATTILA | CSAKNEKEDKISLÁNY | KONYHA
PANNONIA ALLSTARS SKA ORCHESTRA | LADÁNYBENE 27
DÉ.NASH | LIL FRACK | AKC MISI | KAPITÁNY MÁTÉ
RESS | NASIMOV | DOWN FOR WHATEVER | TORTUGA
KORI | SKAFUNDERZ | SORBONNE SEXUAL | SKYFANATIC
BLUES FROM HELL | PG CSOPORT FEAT. SZALONNA | ANDROID
PRIVÁT AFFÉR | NEONHAL | HEAVY BRAINS | KERTEKALATT
KONTRASZT | FACE X BRO | STEREO PALMA | ROSTÁS SZABIKA | UFO

07.23. PÉNTEK

MAJKA & CURTIS | KOWALSKY MEG A VEGA
PUNNANY MASSIF | FOLLOW THE FLOW | MARGARET ISLAND
IRIE MAFFIA | PÁPAI JÓCI | AK26 | T.DANNY | PIXA | ANDRO | HŐSÖK
SUPERNEM | ELEFÁNT | LÓCI JÁTSZIK | MAGASHEGYI UNDERGROUND
ERIK SUMO BAND | ESTI KORNÉL | RICSÁRDGÍR | MYSTERY GANG
A NYUGHATATLAN | HANGÁCSI MÁRTON | VÁRKONYI CSIBÉSZEK
DÁNIELFY GERGŐ ÉS AZ UTAZÓK | BONGOR | BAD HABIT | ÁRNYÉKNYÚL
LOS ORANGUTANES | TEDDY QUEEN | WOODSTOCK BARBIE
ZAJNAL | WYRFARKAS | ATOM | PERISCOPE | ANIMAL CANNIBALS
DÉVÉNYI TIBOR | NÓTÁR MARY | PETER MAKTO | DJ. PÉGE

07.22. CSÜTÖRTÖK

TANKCSAPDA | HALOTT PÉNZ | 30Y | LEANDER KILLS
INTIM TORNA ILLEGÁL | PADDY AND THE RATS | SUBSCRIBE
BSW | BRAINS | YAMINA | JACKWELL & SZECSEI
NIGEL STATELY | GANXSTA ZOLEE ÉS A KARTEL
IVAN AND THE PARAZOL | PÁL UTCAI FIÚK | DENIZ
BLAHA LOUISIANA | ESSEMM | DJ. BUDAI
CARSON COMA | AUREVOIR. | EURÓPA KIADÓ | HANOI
ARON ANDRAS „APEY” & THE BLACK CIRCLE ORCHESTRA
PLATON KARATAEV | ANALOG BALATON | ZION REFRESH
BORDÓ SÁRKÁNY | MUDFIELD | PIT OF SARON | SATELLES
LED | BETTERTHANEVER | KYTARO | GATE69 | MÁRCIUS

07.24. SZOMBAT

ÁKOS | RÚZSA MAGDOLNA | VAD FRUTTIK
WELLHELLO | BYEALEX ÉS A SLEPP | NECC PARTY
BOHEMIAN BETYARS | DZSÚDLÓ | HIPERKARMA
ANNA AND THE BARBIES | FISH! | CLOUD 9+ | FATAL ERROR
RANDOM TRIP | ZAGAR | COLORSTAR | GALAXISOK
TESCO DISCO | MIDDLEMIST RED | AZAHRIAH | DEVA LIVE BAND
OHNODY | SAYA NOÉ | THE ANAHIT | MORDAI | ANTILOPE KID | KRISTOF
RIPOFF RASKOLNIKOV BAND | QUIET KID & THE SPEAKERS | GIDNIM'RÉM
THE CRAMS | SASA LELE | KORDA GYÖRGY & BALÁZS KIARI
DJ. NÉMETI | STEADY PLUTO | KIS GRÓFO | DJ. JUHÁSZ IACI

ÉLD MEG A PILLANATOT!

A PROGRAMVÁLTOZTATÁS JOGÁT FENNTARTJUK!

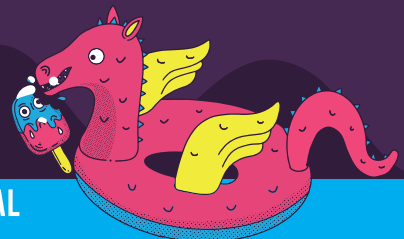
CAMPUSFESTIVAL.HU

CAMPUSFESTIVAL

CAMPUSFESTIVAL

SCHAEFFLER

Szerkesztői ajánlás

Tisztelt Alumni Tagok, Kedves Olvasók!

Idén a korábbinál is jobban vártuk a nyarat. Nemcsak a szabadság, a pihenés idejét, hanem a pandémia okozta korlátozások alóli felszabadulást is. Az elmúlt időszak mindenki számára megterhelő volt mind fizikailag, mind mentálisan, így jól esik testileg-lelkileg feltöltődni. Ehhez szeretnénk a következő oldalakon segítséget nyújtani, a megjelenő DEJa Vu Magazin legújabb számának írásaival, érdekes, tehetséges, sikeres interjúalanyaink bemutatásával. Két új sorozat is újtára indult ebben a számban: olyan külföldi öregdiákokról olvashatnak, akik tanulmányaik végeztével is hazánkban maradtak, illetve olyan kollégákat ismerhetnek meg, akik nyugdíjba vonulásuk előtt pályafutásuk jelentős részét a Debreceni Egyetemen töltötték. Bízunk benne, hogy magazinunk, s benne új rovataink elnyerik tetszésüket és szívesen olvassák, majd ajánlják ismerőseiknek is cikkeinket. Valamennyi munkatársam nevében kívánok mindannyiuknak felszabadult, gondtalan nyarat!

Rófi Mónika
Rófi Mónika

A Debreceni Egyetem Alumni Magazinja

Kiadó: Debreceni Egyetem

Felelős kiadó: Szilvássy Zoltán rektor

Főszerkesztő: Rófi Mónika

Lapszerkesztők, szerzők:

Béres Zsuzsa, Bögre Zoltán, Horváth Péter,

Mikos Ákos, Papp Krisztina,

Pájer Szabolcs, Seprényi Renáta,

Takács Péter Levente

Kiadványszerkesztő: Szabó Balázs

Fotók: RAK, unideb.hu

Szerkesztőség:

Debreceni Egyetem

Rendezvénykoordinációs és Alumni Központ

4032 Debrecen, Egyetem tér 1.,

Főépület 17-es iroda

Megjelenik 300 példányban.

Nyomdai munkák: Printart-Press Kft.

Felelős vezető: Szabó Balázs

HU ISSN 2063-6148

Ki lehet Alumni tag?

A DE Alumni tagja az lehet, aki a Debreceni Egyetem vagy a jogelőd intézményei (Debreceni Agrártudományi Egyetem, Debreceni Orvostudományi Egyetem, Kossuth Lajos Tudományegyetem, Hajdúböszörményi Wargha István Pedagógiai Főiskola) egykori vagy jelenlegi hallgatója, oktatója, kutatója, dolgozója. Azok a magánszemélyek vagy cégek képviselői is lehetnek DE Alumni tagok, akik bár nem voltak, vagy jelenleg nem tagjai az intézménynek, de támogatják a Debreceni Egyetem Alumni tevékenységét.

Regisztráció: alumni.unideb.hu/hu/tagsagiregisztracio

Elérhetőségek:

Cím: Debreceni Egyetem

Rendezvénykoordinációs és Alumni Központ

4032 Debrecen, Egyetem tér 1.,

Főépület 17-es iroda

Levelezési cím:

DE Rendezvénykoordinációs és Alumni Központ

4002 Debrecen Pf. 400

Telefon: 52/258-126

E-mail: alumni@unideb.hu • Honlap: alumni.unideb.hu

Kedves Olvasóink! A DEJa vu magazin IX. évfolyamának 2. számában tévesen Soós Imre és Antal János neve fordítva került feltüntetésre, mely hibáért szíves elnézésüket kérjük.

TARTALOM

AZ EGYETEMRŐL

- 6-7** Agrárinnováció a szántó-
földtől az asztalig
Harsányi Endre

KARRIER

- 8-9** „...nem középiskolás fokon
taní-tani...”
Neuwirth Annamária

- 10-11** A könyvtár összeköt, elvárás-
zol és gyógyír mindenre
Karácsony Gyöngyi

ÉVTIZEDEKEN ÁT

- 12-13** Segítő hivatás
Molnár Sándorné és
Zákány Ferenc

TANÁREGYÉNISÉGEK

- 14-15** A fiatalság nyelvéén
Deák-Takács Szilvia

MESTER ÉS TANÍTVÁNYA

- 16-17** Az ifjúság értékteremtő
helye a művészi életben
Mohos Nagy Éva és
Bozi Benjámín

FIATAL TEHETSÉGEK

- 18-19** Magas feszültség és fele-
lősség – villamosmérnöki
karrier az iparban
Papp Gábor

- 20-21** Példát mutat szorgalmával
az elismert kutató
Bagoly Zsuzsa

22-23.

24-25.

26-27.

28-29.

30-31.

AMERIKA TEGNAP ÉS MA

32.

Mathey Éva

Az Egyesült Államok és a magyar revíziós törekvések a két világháború között

TARTALOM

NEMZETKÖZI EGYETEM

22-23 Idegenben is otthon
Almusawi Husam Abdulkareem

SOKSZÍNŰSÉG

24-25 A mozgás mentorai
Bagi Ágnes és Király Orsolya

26-27 Zöldellő vállalkozás
Rácz Gréta

SPORT

28-29 „A sport és a futball hozott össze az egyetemmel”
Szöllösi György

KINCSEK AZ EGYETEMEN

30-31 Az Egyetemi templom

KÖNYVAJÁNLÓ

32 Mathey Éva kötete

TALÁLKOZTUNK

33 Iciri-piciri Alumni

AKIKRE BÜSZKÉK VAGYUNK

34 Akikre büszkék vagyunk
A Debreceni Egyetem elismert
kiválóságai

TÁMOGATÁS

34 Adó 1% köszönet

Agrárinnováció a szántóföldtől az asztalig

Az állattenyésztésben és növénytermesztésben a precíziós gazdálkodási technológiák bevezetésével, az automatizált, precíziós öntözési rendszerek alkalmazásával és a klímaváltozáshoz leginkább ellenálló növénykultúrák termesztésével növelhető az agrárium hatékonysága. A legújabb kutatás-fejlesztési irányokról és a szakemberképzés fontosságáról beszélgettünk Harsányi Endre agrárinnovációért és képzésfejlesztésért felelős rektorhelyetttel.

■ TAKÁCS PÉTER LEVENTE

A Debreceni Egyetem Szenátusa 2020. december 10-ei ülésén döntött az új rektorhelyettesi pozíció létrehozásáról. Az intézmény stratégiai területének számító agrárszektor érintő innovációs és képzésfejlesztési feladatokat a testület döntése alapján 2021 márciusától Harsányi Endre egyetemi docens látja el.

Az agrárinnovációért és képzésfejlesztésért felelős rektorhelyettes szerint az agráriumra is jelentős hatással van a koronavírus-járvány és a korlátozások, hiszen bár a biztonságos élelmiszer-ellátás nem került veszélybe, de a járványhelyzet felerősített néhány, már meglévő tendenciát.

– A termelők számára korábban is egyértelmű volt, hogy a megváltozott munkakultúra és a növekvő bérek nyomán jelentős feladat biztosítani a megfelelő mezőgazdasági munkaerőt, azonban a járvány újabb kihívásokat hozott. Az utazási korlátozások leginkább a mezőgazdasági idenymunkát érintették, a szokásosnál is

nehezebb volt dolgozókat találni. Ez leginkább a szántóföldi növénytermesztésre, kertészeti kultúrákra és szőlészetekre-borászatokra igaz. A másik oldalon a fogyasztók megváltozott vásárlási szokásai állnak: a járványhelyzet miatt jelentősen nőtt az igény a magasabb feldolgozási szintű, konyhakész, illetve a konzerv és tartós élelmiszerek iránt. Ezek a jelenségek – kiegészítve az olyan jelentősebb problémákkal mint a klímaváltozás, a vízkészletek csökkenése vagy éppen a megfelelő minőségű és mennyiségű élelmiszer előállítás – átfogó képet adnak arról, hogy milyen tendenciákra kell felkészülnie, milyen kihívásoknak kell megfelelnie a mezőgazdaságnak és természetesen az agrárfelsőoktatásnak – sorolta Harsányi Endre.

A rektorhelyettes kifejtette, hogy a Debreceni Egyetem agrárképzéseinek és a kapcsolódó tudományos munkában, illetve kutatás-fejlesztési tevékenységben nagy hangsúlyt kapnak a legújabb kihívásokra reagáló technológiák.

– Az alacsonyan kvalifikált munkaerő hiányának megoldására az agrárium egyes területein – például szántóföldi növénytermesztésben, kertészetekben és állattenyésztésben – az egyik áthidaló megoldást a legmodernebb technológia, a precíziós gazdálkodás jelenti. A jól felszerelt gazdaságokban a legkorszerűbb géppark révén lehet csökkenteni az ilyen jellegű kitétséget, ami megkönnyíti a további munkálatokat is. Ma már számos új eszköz áll rendelkezésre: infravörös, multi- és hiperspektrális kamerák, szenzorok, szenzorokat hordozó drónok és repülő, megújuló energia- és hibrid-rendszerek, melyek alkalmazásával nagyobb termékbiztonság és magasabb termelésszintek érhetők el. A szenzortechnológia, távérzékelés dinamikus fejlődése révén az automatizálás, robotizálás hamarosan újabb területeken jelenhet majd meg, például a kézi munkaerő-igényesebb kertészetekben és szőlészetekben is. Ugyancsak ezeket a növénykultúrákat érinti leginkább a klímaváltozás miatt egyre gyakoribb fagykár, amely ellen csak a legkorszerűbb

technológiák tudnak védelmet nyújtani, a legmodernebb eszközökkel már nagyszámú csökkenhető a kár mennyisége – tájékoztatott a szakember.

Harsányi Endre kifejtette, hogy a precíziós gazdálkodás több lépcsőből épül fel: ismerni kell a saját területet, a termőföld adottságait, a helyi klímát, és ezek alapján határozható meg, hogy milyen növényeket és milyen termesztéstechnológia alkalmazásával érdemes termesztani. A pontos adatok révén hatékonyan be lehet avatkozni a termelés folyamatába: költség- és munkaerő-megtakarítást, valamint termésnövekedést lehet elérni.

– A precíziós gazdálkodás, távérzékelés fejlődése nemzetközi szinten is jelentős tendencia, de a megfelelő eredmények eléréséhez mindig figyelembe kell venni, hogy egy adott térségnek milyen sajátosságai vannak – akár időjárás, talaj változatosságában –, és ahhoz kell adaptálni a megfelelő módszereket. Még egy ekkora ország tekintetében is – mint például Magyarország – számos termőhelyi specialitás van, tehát ezeket külön kell megvizsgálni, és ehhez igazítani az alkalmazandó technológiát – magyarázta az egyetemi docens.

A rektorhelyettes tapasztalatai szerint a nagy gazdaságok körében már terjednek ezek az eszközök, és a kisebb gazdálkodók is egyre több alkalommal keresik meg az egyetemet, hogy segítséget kérjenek az ilyen jellegű mérések, laborvizsgálatok elvégzéséhez.

– Országosan a precíziós gazdálkodáshoz kapcsolódó fejlesztésekben egyedülállóak vagyunk: az egyetem több kara és szervezeti egysége is mélyrehatóan foglalkozik a téma kutatásával. A doktori képzésben érzékelhető is, hogy a külföldi hallgatók éppen emiatt választják intézményünket. Ugyanakkor fontos hangsúlyozni, hogy ez az alkalmazott terület jelentős mértékben támaszkodik a tudományos háttérrel jelentő növény- és állatállomány, valamint vízgazdálkodási tudásbázisra. A debreceni agrárképzésben a szántóföldtől az aszta-

lig minden lehetőség adott, hogy egységesen kezeljünk egy problémakört, és átfogó kutatások révén tudjunk választ adni a gazdálkodók és a tudomány kérdéseire. Az intézmény multidiszciplináris jellegéből fakadóan például olyan élelmiszerek kifej-

„...Országosan a precíziós gazdálkodáshoz kapcsolódó fejlesztésekben egyedülállóak vagyunk: az egyetem több kara és szervezeti egysége is mélyrehatóan foglalkozik a téma kutatásával. ...”

lesztésére van lehetőség, amelyek pozitív élettani befolyása már bizonyítást nyert. A klinikai és laborhátter révén igazolhatjuk ezeknek a funkcionális élelmiszereknek, medical food-oknak a jótékony hatását – emelte ki az agrárszakember.

Az egyetemen több kutatás is folyamatban van, többek között a meggyet, kukoricát érintve, ezekből gyógyhatású készítményt fejlesztenek a kutatók, az orvostudományi háttér révén pedig igazolhatók a pozitív hatásuk.

– A külföldi és a hazai vásárlók is élénken érdeklődnek a funkcionális élelmiszerek iránt, ez egy folyamatosan növekvő piac. A magyarok is egyre tudatosabban táplálkoznak, az egészséges életmód részének tekintik a megfelelő táplálkozást. Részben

erre reagálva a kertészeti vonal erősítése fontos stratégiai célja az intézménynek, ehhez ad friss lendületet az Agrár Kutatóintézetek és Tangazdaság új egysége, az Újfehértói Kutatóintézet, ahol kertészeti növények génmegőrzését, - kutatását végzik. A kutatóintézetben többek között vizsgálják a meggyfajták jellemzőit, beltartalmi értékeit, valamint alma-, körte-, birs-, cseresznye-, naspolya-, szilva-, dió- és köszmétéfajtákkal dolgoznak. A gyümölcsstermesztés magasabb hozzáadott értékű termékeket eredményez, illetve a konzervipar elengedhetetlen alapanyagaként folyamatos a kereslet a gyümölcsök iránt. Ehhez kapcsolódóan egy új hűtőház is épül Újfehértón – ismertette az újdonságokat a rektorhelyettes.

Az intézmény ágazati partnerei között egyébként a legkisebb gazdálkodóktól a régió legjelentősebb agrárgazdaságaiig mindenféle méretű céget találunk.

– A közös kutatás az együttműködés alapja, amely a legszerencsésebb esetekben közös pályázati tevékenységgel is párosul, és ezt követi végül az oktatásfejlesztés, hiszen a tudományos, kutatási eredmények megjelennek a szakemberképzésben is. A gazdálkodókkal folytatott egyeztetések révén tudjuk, hogy milyen szakemberekre

van igény, s közösen határozzuk meg a képzés ipari specifikumait. Folyamatosan azon dolgozunk, hogy frissítsük a képzési palettánkat, hogy minél inkább gyakorlatorientált legyen, így az egyetemről kikerülő szakemberek egyből munkába tudjanak állni a gazdaságokban, ne kelljen több évet tölteni a betanulással. A hallgatókat érdekli a technológia fejlődése, nagyon nyitottak rá, s ez nagy vonzerőt jelent. Nyilván ezek elterjedésére még nem széleskörű a gazdaságoknál, ugyanakkor mi törekszünk rá, hogy hallgatóink ezeknek a korszerű technológiáknak az ismeretével, a XXI. századi tudás birtokában lépjenek ki az intézmény falai közül – összegezte Harsányi Endre agrárinnovációért és képzésfejlesztésért felelős rektorhelyettes.

„...nem középiskolás fokon taní-tani...”

Világéletében pedagógusnak készült, tanítani szeretett volna, ezért is végezte el a kémia-fizika szakot a Kossuth Lajos Tudományegyetemen Neuwirth Annamária, aki számára a másik nagy szerelem a néptánc volt. Végül valóban pedagógus lett, igaz, nem az eredetileg elképzelt tervek szerint. Néptáncos karrierje a Debreceni Népi Együttesben kezdődött, majd Budapesten a Bihari János Táncgyüttesben folytatódott, ma már az általa alapított Bihari János Alapfokú Művészeti Iskola igazgatója. Pályafutása során neki köszönhetően generációk ismerték és szerették meg a néptáncot, egykori tanítványai közül sokan nyomdokaiban léptek. Munkásságát számos elismeréssel jutalmazták, legutóbb 2019-ben elnyerte a Prima Primissima díjat is.

■ BÉRES ZSUZSA

Valamikor régen, amikor még együtt kopattunk a Debreceni Népi Együttes tagjaként a „világot jelentő deszkákat”, nem gondoltam volna, hogy egyszer mint interjúalany és újságíró fogunk beszélgetni egymással.

Valóban eltávolodtunk egymástól, de az évek távlatában is van, ami összeköt minket. Az, hogy néptáncoktató lettem, nagyban köszönhető édesapádnak, Béres Andrásnak, a Debreceni Népi Együttes egykori művészeti vezetőjének, aki már 16 éves koromban felfedezte bennem, hogy tudok emberekkel foglalkozni és szeretek tanítani. 1966-ban, amikor egy nagy generációváltás történt a néptáncosportban, engem bízott meg, hogy a fiataloknak betanítsam a koreográfiákat. 17 évesen az ő javaslatára kezdtem el az alapfokú néptáncoktatói tanfolyamot, később önálló csoportot is bízott rám, és ő inspirált arra, hogy ezen a területen további, magasabb szintű oklevelet szerezzek.

Sikereidet, pályafutásodat ismerve nehéz elképzelni, hogy annak idején miért éppen az akkori Kossuth Lajos Tudományegyetem kémia-fizika szakpárját választottad.

Családunkban hatodik gyerekként születtem, és szüleim úgy gondolták biztosnak a jövőmet, ha szakmát tanulok. Mivel szerettem a kémiát, az iskola tőlünk egy saroknyira volt, a barátnőm is oda jelentkezett, így a Vegyipari Technikumot választottam, ahova fel is vettek és négy év múlva mint technikus végeztem.

Innen egyenes út vezetett az egyetemen a fizika-kémia szakra?

A kémia egyértelmű volt, mellé legszívesebben a matematikát választottam volna, de ez a párosítás akkor nem indult az egyetemen. Első nekifutásra nem is vettek fel, mert azért fizikából annyira nem voltam jó, így egy évig előkészítőre jártam és a következő évben már sikeresen felvételiztem.

Debreceniként a város egyetemét választani továbbtanulásnál szinte egyértelmű döntés. Hogy emlékszel vissza az itt töltött évekre?

Mozgalmas volt, hiszen a tanulás mellett – mivel tudták, hogy táncolok a Népi Együttesben – megkerestek, hogy foglalkozzak az egyetem táncosportjával is. Azonban az egyetem és a néptánc mellett párhuzamosan végeztem Budapesten a felsőfokú néptáncoktatói tanfolyamot, sok lett volna egyszerre, így elsőre nem mondtam. Időközben az egyetemi néptáncosport vezetője végzett, így újra felkértek, vegyem át a csoport vezetését. Örömmel tettem. Büszke vagyok a sikereinkre, hiszen amatőr, egyetemi csoportként Keszthelyen a Helikon ünnepségen arany fokozatot szereztünk. Harmadéves koromban a szakon megválasztottak érdekvédelmi felelősnek, mert látták, hogy mindig kiállok a társaimért. Ezzel párhuzamosan bekerültem a kulturális bizottságba is, így jól ismertek a TTK mellett a BTK-n is, talán mindennek köszönhetem, hogy végzés előtt – 1975-ben – még diákrektornak is megválasztottak. Egy napra megkaptam a rektori talárt, a láncot is, még „rektori” beszédet is írtam,

amelyben megfogalmaztam hallgatótársaim kívánságait. Nagy megtiszteltetés volt. Annál inkább, mivel tudomásom szerint az első női „rektora” lehettem a KLTE-nek.

A néptáncos kapcsolatot korábban, jóval az egyetem előtt kezdődött.

1965-ben lettem a Debreceni Népi Együttes tagja, majd 1967-ben az utánpótlás csoport vezetője, 1969-ben pedig asszisztensé neveztek ki.

De az idő múlásával azonban nem csupán az egyetemi éveknél intettél búcsút, hanem a tanári pályának és Debrecennek is. Pestre mentél. Miért?

Biztos voltam abban, hogy tanárként helyezkedhetek el Debrecenben. Tanítani szerettem volna, de hiába jártam végig az iskolákat, sehol nem volt szükség rám, mert mind a fizika, mind a kémia kevés óraszámú tantárgy volt. Pedig még azt is felajánlottam, hogy a testnevelési órák egy részében zenés mozgást – nem csak néptáncot – tanítsak, de így sem sikerült elhelyezkedni. Pedig ismertek, mert nagyon sok helyen tanítottam táncot a Virágkarneválon felvonuló iskolás csoportoknak.

Jól gondolom, hogy a fordulat, a döntés Szegedhez kötődik, amikor a Szabadtéri Játékokra készülve a Májusjárás adta elő többhetes közös munka, felkészülés után a hazai néptáncgyüttesek színe-java, köztük a Debreceni Népi Együttes is? Ekkor fűződött szorosabbra a kapcsolatot Novák Ferencsel és feleségével, az ugyancsak néptáncpedagógus-koreográfus Foltin Jolánnal?

Részben. Hiszen már korábban, a felsőfokú néptáncoktatói tanfolyamra is együtt jártam Foltin Jolival. Hétfvégén voltak az óráink, de már péntek délután elutaztam Budapestre, így volt alkalmam a fővárosi néptáncgyűttesek próbáit, fellépéseit is megnézni. De legjobban a Bihariban folyó munkát szerettem. Amit ott tanultam, azt vittem haza Debrecenbe.

Egyszer aztán nem jöttél vissza, hanem végleg Budapesten maradtál.

Itt voltam, diplomával a kezemben, és nem volt állásom. Ekkor jött a meghívás, menjek Budapestre asszisztensnek a Bihar Táncgyűttesbe. Sosem felejttem el, 1975. június 13-a, pénteki nap volt. Még aznap döntöttem. Nagyon szerettem Debrecen, rengeteg szállal kötődtem a városhoz, barátokhoz. Szüleim nagyon megdöbbenek a hírré, végül nem elleneztek és azzal engedtek útnak, hogy ide bármikor hazajöhetnek.

Elsődleges feladatomban az asszisztensi munka mellett az volt, hogy állandó utánpótlást szervezzek, elsősorban gyerekekből.

Hiszen minden együttes életében eljön egy-egy nagy váltás, amikor szinte egy egész generáció egyszerre hagyja abba pályafutását. Erre szerettünk volna felkészülni. Ebben a munkámban remekül hasznosítottam mindazt a tapasztalatot, amit a Debreceni Népi Együttesben szereztem.

1981-ben a Népművelési Intézet keretén belül létrehozott Néptáncosok Szakmai Házában is munkát vállaltál mint néptáncért felelős munkatárs.

Mozgalmas időszak volt, hiszen '81-ben alapítottuk, '82-ben indult a tényleges munka, '83-ban született meg a gyermekem, '84-ben kerültem teljes állásban a táncosztályra, tehát az ország felnőtt, amatőr néptánc-mozgalmának gondozása volt a feladatomban, ezzel együtt az együttesek minősítése, és programok szervezése is. 1987-től kaptam vezetői megbízást, amelyet 2004-ig láttam el a Szakmai Ház élén. Ez idő alatt különböző módszertani anyagokat dolgoztunk ki a munkatársaim-

mal, tanfolyamokat szerveztünk, de folytattam a munkát a Biharban is, ahol 1991-ben Foltin Jolántól vettem át az együttes vezetését.

2014-ben a 60 éves jubileumot ünnepeltünk, a következő évben adtam át az irányítást két tanítványomnak. Úgy éreztem, 24 év után szükség van a „vérfrissítésre”. Időközben, 2000-ben megalapítottam a Bihar János Alapfokú Művészeti Iskolát, amelynek mai napig vezetője vagyok.

Úgy tűnik, számodra minden munkád mellett és közben, kiemelt területet jelent az utánpótlás gondozása, a gyermekek táncos nevelése. Ennek több, társszerzőként jegyzett, ma már hivatalos néptáncos tankönyv - Játék és tánc az iskolában I – IV. osztály, Néptáncóra az általános iskola 1. osztályában - is bizonyítéka.

Csapatban dolgoztunk ki módszertani könyveket arra, hogyan lehet megtanítani a gyerekeknek a motívum- és játékfűzést, tanmenetet, videó-anyagokat készítettünk, ami segítette a pedagógusokat abban, hogyan lehet iskolákban oktatni a néptáncot. Annak idején még a saját lányom általános iskolájában is kipróbáltam a néptánc oktatását, és ott még mind a mai napig tanítok. Ő már felnőtt, elvégezte az orvosi egyetemet, altatóorvos, így folytatja a családi hagyományt, na nem a néptáncot, hanem a gyógyítást, hiszen egyik bátyám továbbra is Debrecenben él és orvosként dolgozik.

Munkásságodat rengeteg elismeréssel díjazták, felsorolni is nehéz lenne. Melyikre vagy a legbüszkébb?

Nem tudom megmondani. Talán a legutóbbi, a Prima Primissima díj, amelyre a Hagyományok Házában utódomként dolgozó kollégám terjesztett fel. De büszke vagyok az Év pedagógusa díjra is, a Martin György Néptáncszövetség művészeti vezetői díjára, hiszen ezek mind-mind olyan elismerések, amelyeket a munkatársaim döntése alapján kaphattam meg.

Debrecennel mennyire maradt meg a kapcsolatod?

Bátyám és nagy családjáé még mindig a városban él, de tartom a kapcsolatot sok volt táncos társammal is a Debreceni Népi Együttesből. Tavaly nyáron voltam otthon a két unokámmal, 3 és 5 évesek. Megnéztük a Virágkarnevált, elmentünk a megújult strandra, voltunk a Nagyerdőn, a Vidámparkban, az Állatkertben és természetesen elsétáltunk az egyetem Főépületéhez is, hogy megmutassam nekik, nagymama hol volt egyetemista annak idején.

A könyvtár összeköt, elvarázsol és gyógyír mindenre

Egy XXI.századi könyvtárnak új feladatai vannak és új szolgáltatásokat fejleszt. A Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtárát vezetve Karácsony Gyöngyi a könyvtár szakember kollektívájával a szilárd, tradicionális alapokra építkezve fekteti le egy modern könyvtár alapköveit. Vele beszélgettünk a jelen és a jövő DEENK-jéről.

■ MIKOS ÁKOS

Honnan ered az Ön és a könyvtárak kapcsolata?

Kisiskolás koromban nagyon hamar elvarázsol az a világ amire az olvasás kaput nyitott. Ugyanakkor sokszor eszembe jut egy rendkívül rigorózus könyvtáros névvel történt korai incidensem. Gyakran elmélázok azon, hogy akkor dőlt-e el a sorsom szakmabeliként? Vajon akkor indultam el abba az irányba, hogy később vezetőként egy olvasó- vagy - ahogyan ma a DEENK-ben mondjuk - ügyfélközpontú könyvtárat alakíthattam ki a kollégáimmal közösen.

Egyetemi tapasztalataimat tekintve, nem szándékos választás volt a könyvtáros életpálya. Egyetlen ponttal lemaradtam az an-

gol-történelem szakról, így az angol-informatikus könyvtáros képzés első debreceni évfolyamában végeztem, ami rendhagyó módon két kar közös gondozásában (BTK-TTK) működött akkoriban. Végzés után a volt DOTE Kenézy Könyvtárában kaptam állást olyan munkakörben, ami nagyon távol áll a hagyományos közgyűjteményi könyvtárosi szereptől: publikációs listákkal, tudományometriai mutatókkal, adatbázisokkal és online szolgáltatás-fejlesztéssel foglalkoztam. 1994-ben elkezdtük oktatni az elsőéves orvostanhallgatókat ezeknek a szolgáltatásoknak a használatára, s közben gyűjtöttük azokat a visszajelzéseket, hogy mi hogyan segíti a felhasználókat a gyakorlatban. Nagyon sokat beszélgettem orvos-kutatókkal, akik munka után vagy az ügyelet csendesebb óráiban átjöttek

irodalmat keresni, s közben meséltek a kutatási területükről, módszerekről és a teljes kutatási-információszerzési-publikálási folyamatról, az előmeneteli rendszerről. A 2000-es években már látszott, hogy ez a gyakorlat változóban van – ezt hívjuk ma 21. századi kutatási ökoszisztémának vagy open science-nek.

Könyvtárvezetőként fontosnak tartottam, hogy tudatosan végezzem a menedzsment feladatokat, ezért néhány éve elvégeztem egy közgazdasági mesterszakot. Ezen a területen azóta is folyamatosan fejlesztem az ismereteimet.

Mi az, ami varázslatos a könyvtárak világában az Ön számára?

Ha elképzelem azt a rengeteg információt, történetet, tapasztalatot, érzelmet,

interakciót és kapcsolatrendszert, ami a dokumentumokban és az azokat ismerő és közvetítő személyzetben rejlik, akkor egyetlen képben talán nem is tudom kifejezni. Összeköt, elvárásos és gyógyír mindenre. Összeköti az embereket a számukra szükséges információkkal és kompetenciákkal, összeköti az embereket egymással a könyvtári terek és rendezvények segítségével. Kirángat a hétköznapi egyhangúságából és gondjaiból, mert ha kezembe veszek egy jó történetet akkor megszűnik körülöttem minden, és amikor becsukom a könyvet, akkor más szemmel nézek a világra és magamra is. Gyógyír egy vers, amikor vérzik a szív és gyógyír egy adat vagy egy összefüggés, amivel tovább haladhatok a munkában, a magánéletben, a személyes fejlődésben. Óriási biztonságot ad az, hogy van ilyen hely és ott sosem vagyok egyedül.

A könyvtárakról még jórészt a rengeteg könyv és a polcok jutnak az eszünkbe, de a 21. században már jócskán túlmutathat a szerepük ezen. Milyen egy modern könyvtár, pláne egy egyetemi könyvtár?

2013-ban a főigazgatói bemutatkozását John Kotter Olvad a jéghegyünk! című művére alapoztam. Ez egy nagyon kedves, képregény formában megírt történet egy pingvin kolóniáról, aminek az élettere a környezeti változások következtében veszélybe kerül. Hogyan fedezik fel a veszélyt, hogyan dolgozzák ki a megoldást és készítik fel a kolóniát a változásra - erről szól a sztori.

A 21. században a sok könyv és polc szinte csak díszlet az egyetemi könyvtárakban, hiszen a kutatók elektronikus adatbázisokat, folyóiratokat, cikkeket használnak, amiket az irodájukból vagy otthonról a nap 24 órájában kereshetnek, letölthetnek, olvashatnak. A hallgatók motivációja a könyvtári terekben tartózkodásra leginkább a hely és a társak: legyenek kényelmes, otthonos ülőhelyek, legyen minden kéznél és lehessen több mindent csinálni: elvonultan tanulni, a csoporttársakkal együtt dolgozni, rendszeres időközönként rekreálódni. A járványhelyzetben erről számtalan visszaigazolást kaptunk. Mindeközben egyre nagyobb az igény az összekapcsolódásra, a mikroközösségekhez tartozásra.

Angolszász nevezéktanban a könyvtárakat ma gyakran a "HUB" névvel illetik. Ha felütjük a szótárt, akkor azt találjuk hogy a szó jelentése: kerékagy, középpont, súlypont. Nekem nagyon tetszik ez a metafora, hiszen a könyvtárak összekötő-támogató-kiegyensúlyozó szerepét olvashatjuk ki belőle.

Ön szerint mi a legnagyobb kihívása a DEENK-nek az elkövetkezendő években?

Azt mondjuk, hogy egyre több és gyorsabb a változás. A menedzsment szakirodalom szerint VUCA világban élünk. A négy angol szó (volatile, uncertain, complex, ambiguous) kezdőbetűje a mindennapjainkban tapasztalt változékonyságot, kiszámíthatatlanságot, komplexitást, többértelműséget írja le. Ez a folyamatos stresszhelyzet komoly kihívást jelent egyéni és szervezeti szinten egyaránt. Ugyanakkor, ha a célra koncentrálunk és abból indulunk ki, hogy milyen szerepet tölthet be a könyvtár és a könyvtári dolgozók közössége egy ilyen világban, már kezd tisztulni a kép.

A tudományos kutatást tekintve azt látjuk, hogy minden mozgásban van: átalakul a kutatási ökoszisztéma, a szerepkörök, a hozzáadott értékek. Ez azzal jár, hogy új feladatok vannak, új szolgáltatásokra van igény. Egyre távolodunk attól a hagyományos szerepkörtől, amit a könyvtáraknak és könyvtárosoknak tulajdonít a társadalom. A DEENK négy városban 10 szolgáltatási hellyel működik, és üzemeltetünk egy sokrétű virtuális szolgáltatási teret. Elsődleges feladatunk a Debreceni Egyetemen folyó oktatás-kutatás-tanulás támogatása, s közgyűjteményi, nemzeti gyűjtőköri létünkéből fakadóan a kulturális területen is akadnak tennivalóink.

A híreket figyelve azt látjuk hogy Debrecenben és az egyetemen iszonyú tempóban dübörög a fejlődés. Kihívásként élem meg, hogy a közvetlen környezetünk változásait figyelemmel kísérjük, szintetizáljuk és ezekhez illesztve kijelöljük azokat a folyamatokat, pontokat ahol a könyvtár értéket teremthet a következő 3-5 évben.

És mi a legnagyobb lehetősége?

A már emlegetett VUCA világ. Ebben a gyorsan változó környezetben rengeteg lehetőség nyílik új fejlesztési, szolgáltatási irányok meghatározására - és ebben mi nagyon jók vagyunk. Mondok példát: a már említett open science jelenséget észelve elsőként indítottunk az országban intézményi dokumentum-archívumot (DEA), hamarosan nyilvános működésbe helyezzük az adat-repozitóriumi szolgáltatást, és nálunk dolgozik az ország első adat-steward-ja (kutatási adatok korszerű kezelésében jártas, a kutatócsoportokat segítő munkatárs). Az iDEa Tudóstér felület hatékonyan szolgálja az egyetemen születő kutatási eredmények disszeminációját: a jelenleg szabadon elérhető 14 ezer publikációt évente több tízezer alkalommal töltik le és használják szerte a világban. Az Egyetemi Kiadó honlapján sokszáz

könyv és tankönyv tölthető le vagy vásárolható meg otthonról. Az online folyóirat-platfomunk jelenleg 36 egyetemi folyóiratnak nyújt felületet, s ezen túl támogatjuk a nemzetközi adatbázisokban való megjelentetésüket is. Sok korszerű és releváns szolgáltatást és terméket letettünk az asztalra az elmúlt években, s olyan kompetenciákat és készségeket sajátítottunk el, amire bátran építközhetünk.

Arra készülünk, hogy a jövőben "ráteszünk egy lapáttal." Fokozatosan megújítjuk a könyvtári tereinket - épp tavaly adtuk át egy nagyobb beruházás eredményét a két legnagyobb könyvtárunkban - ahol újabb és újabb szolgáltatásokat tervezünk. Ön-kiszolgálóvá válik a kölcsönzés, így a munkatársaink több időt és figyelmet fordíthatnak más tevékenységekre: az egyetemi teljesítményt (szakdolgozatírás, hivatkozás-kezelés, prezentációkészítés, stb.) támogató kurzusokat és tréningeket tartunk, ezekhez online tananyagokat készítünk. A tavaly indított Könyvpatika szolgáltatásunk egy érdekes kísérlet a wellbeing támogatása és a mikroközösségek építése irányába. Kreatív műhelyünkben számos módszertani, technológiai és partnerségi potenciál rejlik.

Összefoglalva: a humán fókuszú kompetencia-fejlesztés, az egyéni és szervezeti reziliencia (lelki állóképesség) támogatása éppúgy felkerülhet a DEENK "étlapjára", mint a modern technológiát alkalmazó újítások.

Mire a legbüszkébb az eddigi főigazgatói évei alatt?

Ez jó kérdés. Van nekünk egy dolgozói teljesítmény-értékelési rendszerünk, ahol az összegyűjtött 30 kompetenciát hatfokozatú skálán értékeljük. Ezen a skálán a 4 jelenti azt, hogy a munkatárs "megfelelő" az adott kompetenciában. Az 5-ös érték eléréséhez szükséges valamilyen fokú tudatosság: a dolgozó észreveszi a saját fejlesztendőit és tesz is a fejlődése érdekében. A legmagasabb érték pedig arra a kompetenciára adható, ahol saját fejlesztésén túl másokat is magával visz, fejleszt. A DEENK szervezetként számos területen ötösrre teljesít: észre vesszük a hibákat, hiányosságokat, azokat fejlesztendőként kezeljük és fejlesztjük a szervezetet, a munkatársakat, a csapatokat. Ezen felül néhány olyan szegmensünk is van, ahol országos figyelmet érdemeltünk ki: számítunk, figyelnek ránk, tőlünk tanulnak és szeretnek együtt dolgozni velünk - tehát a teljesítményértékelésen 6-ost érdemelnénk. Úgy hiszem, egy vezető erre lehet a legbüszkébb.

Segítő hivatás

A debreceni felsőoktatás sikeres működése a kezdetek óta elképzelhetetlen legodaadóbb dolgozói nélkül. Közülük sokan a háttérben, szinte észrevétlenül végzik a nyilvánosság számára olykor láthatatlan, ámde nélkülözhetetlen munkájukat. Molnár Sándorné a Debreceni Egyetem Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar oktatásszervezési előadójaként, míg Zákány Ferenc kollégiumi ügyintézőként segítette a diákság mindennapjait hosszú időn keresztül.

■ PÁJER SZABOLCS

Mikor és hogyan került a Debreceni Egyetem kötelékébe?

Molnár Sándorné: A gyors- és gépiró iskola befejezése után, 1980. július 16-án kerültem a karra, illetve akkor még Óvónőképző Intézet volt a neve, ahová gépiróként vettek fel. Az intézménybe véletlenszerűen kerültem úgy, hogy egy másik munkahelyre jelentkeztem, de oda nem tudtak felvenni. Az ottani vezető azonban tájékoztatott, hogy a felesége munkahelyén keresnek gépirót, így azonnal odamentem és jelentkeztem. Az intézet alapítója és igazgatója Dr. Kovács György volt, aki az elbeszélgetés és a próbagépelés után fel is vett. A Tanulmányi Osztályra kerültem, ahol gyors- és gépiróként dolgoztam.

Zákány Ferenc: 1987. június 15-én az akkori Tótfalusi Sándor Kollégiumban kezdtem dolgozni bentlakó gondnokként, 2006-ig, az épület felújításáig bent is laktam a családommal a kollégium egyes épületében. Előtte a Volánnál dolgoztam vezénylő tisztként, majd forgalom vezetőként. A munkám során mindig emberekkel foglalkoztam és megszerettem az ilyen jellegű munkát. Az akkor meghirdetett

állásra - amire körülbelül ötvenen jelentkezünk - azért pályáztam, mert még korábban mindig korosabb felnőttekkel dolgoztam és családok élete függött tőlem, akkor azt gondoltam, hogy itt a lehetőség, kipróbálhatom magam a fiatalok körében is. Feladatom sokrétű volt. Irányítottam az akkor még csak két kollégiumi épület portásait, takarítóit és szakmunkásait, hogy az ő hatékony munkájukkal minél élhetőbbé tegyék a bentlakó hallgatók életkörülményeit. Koordináltam a vendégforgalmat, a kollégium vendégszobáiban elhelyeztem a tanszékekre érkező lejáró oktatókat, egyéb fizető vendégeket, előkészítettem a nyári két hónapra a szállás igényeket, például a Nyári Egyetem és egyéb külső csoportok esetében. Munkaidőn túl bentlakóként nevelési feladatokat is elláttam a hallgatók körében. Az évek során feladatköröm bővült, több kollégiumban is dolgoztam egy időben (Kossuth,- Borsos,- Weiner kollégiumok). Négy éve a Hallgatói Kapcsolatok és Szolgáltatások Központja (HKSZK) Kollégiumi Igazgatósága átszervezésre került, azóta kizárólag a Weiner Leó Kollégiumban dolgozom, feladatom a kollégium működtetése, a hallgatókkal kapcsolatos ügyek intézése. Munkám so-

rán mindig törekedtem a jó kapcsolat kiépítésére a környezetemben dolgozókkal és a diákokkal.

Mi tartotta itt ennyi ideig?

M.S.: Kis létszámú intézményről lévén szó, mindenki ismer mindenkit. Nagyon barátságos, családias volt a légkör. Ezt egész évben, de legjobban a nyári szünetekben lehetett érezni. Ezen kívül szerettem a munkámat is. Próbáltam mindig szépen, pontosan és határidőn belül elvégezni a rám bízott feladatokat. Megadott kereteken belül szerettem a kihívásokat és próbáltam fejlődni munkám során, részben saját kutatások révén, részben pedig képzésekkel. Segítséget kaptam az intézménytől ahhoz is, hogy munka és család mellett levelező tagozaton leérettségizzek, illetve diplomát szerezzek. Így a későbbiekben tanszéki adminisztrátor, majd oktatásszervezési előadó munkakörbe kerültem. Ezen kívül állandó helyettesítő voltam a titkárnői feladatok ellátásában, amikor arra szükség volt. Amennyire rajtam múlott az intézményben töltött 40 év alatt próbáltam vezetőimmel, munkatársaimmal is megtalálni az összhangot. Tavalyi nyugdíjazásomig a karon dolgoztam.

Z.F.: Az, hogy végül is ilyen sokáig itt maradtam az egyetem kötelékében annak köszönhető, hogy szeretek az emberekkel foglalkozni, segíteni nekik. Szeretem, ha a kollégiumban élő hallgatók elégedettek lakókörnyezetükkel. Egy éve nyugdíjas lettem, de vezetőimmel megbeszélve nyugdíjasként is folytathatom a munkámat, aminek nagyon örülök.

Mi volt a munkájának a legizgalmasabb és legnagyobb kihívást jelentő része?

M.S.: Talán a legnagyobb kihívást az jelentette, amikor a diploma megszerzése után kineveztek oktatósszervezési előadónak. Akkor lett először ilyen munkakör a karon, tehát mindent meg kellett tanulnom. El kellett sajátítanom a képzésekre vonatkozó jogszabályok alapszintű értelmezését. Konferenciákon vettem részt, ami hozzásegített, hogy még jobban ellássam a feladataimat. Folyóiratok és könyvek is segítségemre voltak, hogy megfelelően végezzem az új munkakörömet. Szerencsémre olyan vezetőim voltak, akik nagyon megértőek és segítőkészek voltak ebben az új helyzetben. Egyben izgalmas is volt, hisz sok mindenben magam dönthettem és nagyobb mozgásterem volt, mint

tanszéki adminisztrátorként. Ekkor már a Debreceni Egyetemhez tartozott a kar, ezért a munkámhoz sok segítséget kaptam az egyetemen dolgozó kollégánktól is. Fontosnak tartom egy munkakapcsolatban a személyes ismeretséget is, ezért felkerestem azokat a kollégákat, akikkel napi kapcsolatban voltam. Azt hiszem ez elősegítette, hogy még jobban, szorosabban tudjunk a későbbiekben együttműködni.

Z.F.: A munkám legizgalmasabb része, - annak ellenére, hogy évente ismétlődnek a feladatok - hogy folyamatosan cserélődő fiatal emberek vesznek körül és tőlem várják felmerülő problémáik megoldását, amiket természetesen tudásom és lehetőségeim szerint próbálok is megoldani. A legnagyobb kihívást az jelenti számomra, hogy folyamatosan meg kell felelnem a tanévenként változó új hallgatók elvárásainak.

Mi volt a legkedvesebb élménye?

M.S.: Konkrét esetet nem tudok kiemelni, hiszen 40 évig dolgoztam a karon, így nagyon sok élményem volt. Alapjában véve szerencsém volt, hogy végig többségében olyan vezetőim voltak, akikkel meg tudtam beszélni a problémákat, meghallgattak és

segítettek. A kollégák többsége is segítőkész és együttérző volt, akikkel jó volt együtt dolgozni. Szerettem a munkahelyi kirándulásokat is, hiszen ezek még jobban összekovácsoltak bennünket. Jobban megismertük egymást, kötetlenebbül tudtunk beszélgetni, szórakozni. Több igazgatói, dékáni és rektori elismerő oklevelet kaptam az évek során, amelyek nagyon kedvesek számomra, hiszen kifejezik, hogy valószínűleg meg voltak elégedve a munkámmal.

Z.F.: Kedves élményem több is volt az eltelt évek alatt. A legszívesebben a korábban évente megrendezett hallgató-dolgozó focimeccsre és az azt követő „Tótfá egyes” alagsorában megrendezett - a feleségem által 40-50 főre főzött - vacsorákra emlékszem vissza. Ott ettünk, ittunk, kötetlenül, felszabadultan elbeszélgettünk, majd még nótázgattunk is éjszakába nyúlóan a résztvevő hallgatókkal. A munkavégzésem során többször elismerték a munkámat: egyetem főmunkatársi címet kaptam, amit nyugdíjazásomig viselhettem, valamint többszöri rektori dicséretben és egy alkalommal kiváló dolgozó kitüntetésben is részesültem. Kedves még számomra, mikor korábban itt végzett hallgatókkal - akiből van bőven az egész ország területén - találkozom és felidézünk az emlékeinket. Az ezekből az emberekből felém áradó szeretet nagyon sokat ér számomra és megerősít abban, hogy jól választottam hivatást.

Ön szerint miért jó az egyetemen dolgozni?

M.S.: Személy szerint én sok segítséget kaptam az egyetemen belüli kollégánktól. Volt olyan eset, hogy egy ismeretlen kollégánőt kellett felhívnom valamelyik karról, akit soha nem láttam, de hallottam, hogy olyan munkatevékenységgel foglalkozik, amihez nekem segítségre van szükségem. Ismeretlenül is kedves és szívélyes segítséget kaptam mindig, mindenkitől. Továbbá nagyon felemelőek azok a közös rendezvények, ahol minden kar dolgozói képviseltetik magukat. Emellett számos előny és juttatás is segíti az egyetemi dolgozókat, ami szintén nem elhanyagolható, nem utolsósorban pedig nagyon megnyerő az egyetem lenyűgöző épülete is.

Z.F.: Az egyetemen szerintem azért jó dolgozni, mert egy stabil, kiszámítható megélhetést biztosít. Sokrétűsége miatt a munkáján túlmenően az ember több mindenhez hozzáférhet, ami az érdeklődési körébe tartozik a szabadidő, a sport, a kultúra és a tudomány terén.

A fiatalság nyelvén

„A büszkeség nem önmagamra irányul, hanem azokra, akik éltetik bennem a szándékot, akik támogatnak, jönnek a kísérletező útjaimon velem.”- vallja Deák-Takács Szilvia, akinek minden egyes szavából szakmája iránti elhivatottsága és a tanítás iránti szeretete, rajongása árad. Mindamellet, hogy a Kisvárdai Bessenyei György Gimnázium és Kollégium magyartanára, munkaközösség-vezető, szaktanácsadó mesterpedagógus, Bonis Bona-díjas, saját szép prózai írásai is jelennek meg neves folyóiratokban. Szakmai kiválóságát idén pedagógusnap alkalmából az emberi erőforrások minisztere is elismerte, Apáczai Csere János-díjjal tüntették ki. Kétséget kizáróan az a személyiség, aki igazán megérti a fiatal diákjait és egyedülálló eszközökkel segít kibontakoztatni tehetségüket, amihez szerető családja is támogatást nyújt.

■ SEPRÉNYI RENÁTA

Annyi mindennel foglalkozik. Minden szerepével egyformán tud azonosulni?

Mindig valamelyik szerepkör erősödik fel, egy másik éppen eltömpul, de azért valahogyan mindegyik a felszínen van. Elsősorban tanár vagyok, de a sokféle érdeklődés talán abból a habitusból fakad, hogy sosem elégedtem meg azzal az ismerettel, módszertannal, ami éppen a birtokomban volt. Állandóan kísérleteznie kell, különben esetleg unalmassá válhatnék a diákjaim számára. Az alkotás kisgyerekkorom óta tevékenységeim egyike, lelkes meseolvasóból váltam prózaíróvá, vagyis inkább abban is kísérletezővé. Tintabogyó címmel jelent meg 'novellínókat' tartalmazó kötetem. Ezek mellett a nyelvészet is nagyon közel áll hozzám, nyelvi-helyesírási tanács-

adással is foglalkozom az e-nyelv.hu oldalon, így edzem magam. Naprakész akarok lenni ezen a területen is. Szerkesztői és nyelvi lektori, korrektori tevékenységeket is folytattam, ezeket most pihentetem. Alapvetően határozza meg a hozzáállásomat, hogy a Debreceni Egyetemen (akkor Kossuth Lajos Tudományegyetemen) irodalomból és nyelvészetből is egyaránt erős elhivatottságot kaptam. Az egyetemen a magyar mellett művelődési és felnőttképzési menedzser szakon végeztem. De kutatom Czöbel Minka levelezését, fontos a helyi kötődés, emlékkönyvek kiadásának szerkesztésben vettem részt, szervezek ünnepeket. A fő területem a tehetséggondozás, tehetségsegítés. A legkülönbözőbb versenyeken veszünk részt a diákjaimmal, és ezen a területen szakvizsgáztam.

Milyen projekteken dolgoznak a tanítványaival?

Ott kezdeném, hogy pályakezdő koromban folytattam a diáklapnak a szerkesztését, amiben gimnazistaként részt vettem. Ez 25 éve komoly digitális kihívást jelentett. Azt hiszem, a legnagyobb és a leghosszabb projekt a suliójság szerkesztése, ha tekinthetjük annak. Az IKT-eszközök (információs és kommunikációs technológia-eszközök) használatát, azok tehetséggondozásba, majd mindennapi óráimba beiktatását már ekkor elkezdtem. A magyartanítás lexikális túlhangsúlyozottságán segített túllépni, kreatív feladatokat találtunk ki, egymást tanítottuk a diákokkal. Nem volt kellemetlen valamit nem tudni. Ma elvárás, hogy szinte számítástechnikai guruk legyünk tanárként, de az idevezető út lassú és türelmen alapuló. Az én elvem az egyensúly:

egyik kezemben laptop, másokban könyvek, kötetek, kézzel írt papírok.

Az IKT-eszközökkel támogatott projektekkel jelentkeztem sok évvel ezelőtt: az elsők között készíthettek a diákjaim szófelhőket, cseteltettek írókat, gyártottak mémeket. A projekteket elkezdtem évfordulókhöz kötni, majd megtaláltam az ezzel kapcsolatos országos felkérések: Tömörkény Istvánról Szegeden, Szabó Magdáról Egerben, a Katona József Bánk bán-projektről Budapesten az ELTE-n tarthattam előadást. A kétszáz körüli versenyeredmény mellé, amihez sikerült a diákjaimmal hozzájutni, kimagasló közép- és emelt szintű érettségi eredmények születtek, a tucatnyi publikáció a tanuló és számomra is örök emlék. Bevallom, a legkedvesebb a diákok alkotói pályázatainak olvasása, szenzációs kreativitás, igényesség árad belőlük, ami engem is motivál.

Mi a cél ezekkel a törekvésekkel?

Cél? Talán inkább ok: a tanítás szeretete, a törődés természetessége. Ha mindenképpen célt kell megfogalmaznom: az olvasás megszerettetése, a szépség felfedeztetése, a humánus örzése. Igen, akár modern eszközökkel, akár hagyományossal – valahogyan a diákszívek közelébe kell kerülni.

Mi az, amire a legbüszkébb?

Sosem gondolkodtam ezen. A büszkeség nem önmagamra irányul, hanem azokra, akik éltetik bennem a szándékot, akik támogatnak, jönnek a kísérletező útjaimon velem. Az iskolámra (ahol érettségiztem, és ahol 25 éve tanítok), a tanítványaimra és a harmonikus családomra. Persze, nagyon jólesik, hogy elismerik igyekvéseimet. Az iskola nevelőtestületétől fiatalon elnyert Bessenyei Emlékplakett, a városi és a tankerületi elismerések, az Innovatív Pedagógus Díj, a Bonis Bona – az ezekhez fűződő események, díjátadók, csodás helyszínek emlékei boldoggá tesznek, de másnap ugyanúgy dolgozom, és valami újításon töröm a fejem.

Sok kritika éri a mai fiatalságot felgyorsult világunkban. A művek „titkos üzeneteket” rejtenek, boncolgatni kell őket, lépésről lépésre haladni, hogy igazán megértsük a jelentésüket, míg az átlagember ahhoz van szokva, hogy minden válasz azonnal elérhető. Hogyan hozható össze a kettő, hogy motiváltabbá váljanak a diákok?

Meg kell védenem a fiatalságot, noha nem szorulnak a védelmemre. Nem valós, hogy általában nem olvasnak. Vannak, akik nem olvasnak, és vannak, akik nagyon sokat és sokfélét. Éppen úgy van ez ma is, ahogy az én diákkoromban is volt. Ami változott: gyorsan olvasnak. Általában nem aprólékosan, nem elmélyülve, mert erre szoktatja őket a világ tempója. Ha egyszerre kezdünk olvasni egy könyvet a diákjaimmal, általában én végzek utoljára. De én lapozgatok, újraolvasok egy-egy bekezdést, keresem a kapcsolódási pontokat. Bennük más metódusok dolgoznak, de a kis részletekre

is emlékeznek. Hihetetlenül gyorsak. Egy hosszú csetüzenetet vagy Facebook-bejegyzést ránézésre olvasnak el. Az olvasott gyerekeknek jó a szövegértésük, a problémamegoldó képességük. Azok a tanulók, akik nem ismerkedtek meg az olvasás örömeivel, nehezen motiválhatók, feldolgozás feldolgozásaival akarnak boldogulni, így kudarcosabb élményhez jutniuk. A módszer nem csupán idő függvénye (azaz, hogy ma másfélre van szükség, mint tegnap), minden tanulóközösséghez másféle szükséges, sőt, témához, évfolyamhoz is kell igazítani. Akik arról beszélnek, hogy egyszer megtanultuk a „tananyagot”, megírtuk a vázlatot és ugyanazt tanítjuk évről évre, sajnos ilyen kudarcos olvasók lehetnek. Állandóan meg kell újulni.

Ha csak 3 művet taníthatna, melyek lennének ezek?

Megválaszolhatatlan kérdés, de azért játszunk kicsit. Az egyik mű az lenne, amit a tanuló választ. Mindenkinek egyéni választása alapján. Mert ez az ötlet eleve idea. A másik Arany János Kertben című verse, a harmadik József Attila Születésnapomra, de ebben munkál az, hogy költészet nap-

ján készül az interjú. Hadd játsszak prózával is: Bulgakov Mester és Margarita, Lázár Ervin Csillagmajor és a Hetvenhét magyar népmese. Beszéljessünk holnap is, egészen mást mondok majd.

Miből merít, hogy ennyi éve a pályán van, de még mindig sugárzik Önről az elhivatottság, a tanítás és a tanítványok szeretete? Miből adna többet a pedagógusoknak?

A tanulók figyelméből merítek. Türelmet ajándékoznék a pedagógusoknak, magamnak is, nem beleszólást a hivatásukba, bi-

„...Beszéljessünk holnap is, egészen mást mondok majd...”

zalmat, hogy kiválóan tudják a tárgyukat, plusz órákat adnék egy napba magunknak, és elismerést, elfogadást, szeretetet. Nyilván érződik, hogy emberi oldalról kívánom megközelíteni a kérdést.

Mi az az üzenet, amit próbál átadni a diákjainak?

Claude Roy francia költő gondolatával értek egyet: „az irodalom élni segít”. Ezt közvetítem.

Szépprózai írásaiban milyen témák jelennek meg?

Az apró impressziók. Emlékképek. A múlt, a gyerekkor, a kötődések, az anyaság, a „növényi türelem”, az „állati kitartás”, az „emberi szellem” – ahogy Bene Zoltán írta a könyvemről. Témám, hogy semmi sem történik hiába, hogy mindennek jelentősége van, ezért nagyon fontos, hogy mindig figyeljünk a másik emberre, az összes élőlényre, az őseinkre és az utódainkra – mindezeket tartom a legfontosabbnak az életben.

Mivel foglalkozik még szabadidejében?

A családommal. Idős szüleimmel, figyelem a bölcsességet, tanulom az elfogadást. Férjemmel és egyetemista lányommal töltöm legszívesebben az időmet, a csendes egymásból töltekezés az én pihenésem. A természettel foglalkozom, a fákkal, növényekkel, virágokkal, közöttük nőtettem fel. A természet féltésével. Családunk tagja a hároméves dalmata kutyánk, a ragaszkodást tőle tanulom – no és ő tőlem, mert ennek nem vagyok híján.

Az ifjúság értékteremtő helye a művészi életben

*Nemcsak a fiataloknak, de minden korosztálynak példa
Mohos Nagy Éva Liszt Ferenc-díjas operaénekesnő
pályafutása. Meglátható belőle az, ahogyan a választott
szakmához viszonyulnia kell egy tehetséges embernek.
Ezt a képességet a művészet érdekében és annak védelmére
használja, közben oktatja, irányítja a fiatalokat, hiszen tudja,
rajtuk múlik az opera, a művészet sorsa.*

■ BÖGRE ZOLTÁN

A Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karán 1992 óta oktat magánéneket, módszertant, kamaraéneket, tanszékvezető egyetemi tanár. A Debreceni Csokonai Színház magánénekeseként számtalan előadásban nyújtott maradandót, a színház Örökös Tagja.

Mohos Nagy Éva története szinte filmbe, de inkább színházba illő, hiszen elkerülhetetlen, sorsfordító pillanatok sorozata irányította arra a pályára, amin aztán a legnagyobb alázattal, nehézségek és sikerek mellett menetelt végig. Mint minden kezdet, az övé sem volt egyszerű, ám tipikus példája annak a hitvallásnak, amit hosszú

évek óta magáénak vall: a tehetség utat tör magának.

Mint a zeneszerető családoknál általában, náluk is állt egy zongora a lakásban. Édesanyja megkövetelte, hogy zongorázzon tanuljon. Tizennégy éves korára odáig jutott, hogy Szegeden zongoraszakra felvételizett. Négy évet járt az ottani zene-gimnáziumba, de még mindig csak zongorázott – a tanárképző jelentett számára fordulópontot, ahol kötelező éneket is tanultak. Mohos Nagy Éva így emlékszik vissza erre:

– Sinkó György, a szegedi színház vezető basszistája az első órán meghallgatott énekelni és megkérdezte, miért zongoro-

rázok, miért nem éneklek. Ezután kezdtem tanítani – mondta.

Zongoratanári végzettsége után 21 évesen Bagra ment tanítani, ahol ki-helyezett zongoratanárokat indított. Munka mellett a budapesti Bartók Béla zenei szakközépiskolát végezte ének szakon Fábry Edit tanárnőnél. Ezután felvételizett korábbi mesteréhez, Sinkó Györgyhez a Szegedi Zeneművészeti Főiskolára. Nem tudott elszakadni az énekléstől. Bekerült a Szegedi Színház kórusába, majd beugróként már Papagena szerepét énekelte, hangos sikerrel. Jászberényben és Szolnokon tanított éneket, majd a hetvenes évek közepén, 1974-ben férjével a debreceni Csokonai Színházba ment előénekelni, de sajnos a meghirdetett szoprán szólista állást már betöltötték, nem volt szabad hely a teátrumban – legalábbis egyelőre. Ezután felgyorsultak az események, egymást követték azok a bizonyos sorsfordító pillanatok. 1975 januárjában a Verdi: A végzet hatalma című négyfelvonásos operájában Leonórát játszó mindkét énekesnő megbetegedett, így sorsa szerencséseként sikerült beugrania az előa-

dásba. Mai napig ezt tartja pályafutása legmeghatározóbb operaszerepének.

– Egy színpadi próbával január 2-án fölment a függöny és én ott találtam magamat a színpadon. Mindenkinek vannak csodatevő angyalai, az enyém Szabó László, a Csokonai Színház zeneigazgatója volt, hiszen nagy kockázatot és felelősséget vállalt értem. Azon az estén tele volt a színház, jól sikerült a premier, és szerződést kaptam, ami 35 évig tartott – idézte vissza ezt a fontos pillanatot a művésznő.

Abban az időben a Csokonai Színház minden operabemutatóját egyenes adásban közvetítette a Magyar Rádió, az Állami Operaház zenei vezetése is hallgatta az előadásokat Budapesten és tudták, milyen szerepeket énekel. Meghívást kapott Beethoven Fidelio és Verdi Nabucco című operájának női főszerepére. Két éven keresztül énekelte a szerepeket Budapesten, de Magyarország több vidéki operaházában is vendégszerepelt.

Lehetősége lett volna végleg Budapestre szerződni, de inkább Debrecenre választotta. Művészi pályája mellett folyamatosan képezte magát oktatóként is, dolgozott pedagógusként a Kodály Zeneművészeti Szakiskolában és már 29 éve oktat a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karán. Szemtanúja volt annak, hogyan alakult át a helyi zenei oktatás, valamint az ő nevéhez fűződik az opera és oratórium szak akkreditációja is. Saját magát végvári énekesnőnek tartja, mert védi, terjeszti a kultúrát és a művészetet. Minden vágya az, hogy ezt a szemléletet a tanítványainak is átadja. Amióta tanít, az ország művészeti élvonalába tartozó énekeseket oktatott; vannak köztük nemzetközi versenygyőztesek és sokan dolgoznak az Állami Operaházban, hivatásos kórusokban. (Kelemen Zoltán, Balczó Péter, Kriszta Kinga, Haja Zsolt, Gál Erika, Kis Dianna, Jőrös Andrea, Busa Gabriella stb.)

Nagyra becsüli a Debreceni Egyetemet, hiszen az intézmény komoly erőfeszítéseket tesz az énekoktatás és a magas szintű zenei képzés terén. Úgy gondolja, rá is fér a segítség a műfajra. Szerinte a képzés minőségét a magasan képzett hallgatók határozzák meg. Úgy véli, nem elég szépen énekelni, nem a hang teszi különlegessé a művészt, hanem a rejtett adottságok, a megfoghatatlan tehetség.

Bozi Benjamin Mohos Nagy Éva egyik olyan tanítványa, akiben mindez ott lakozik. Nyolcgyermekes családból származik, náluk két dolgot mindenkinek kötelező volt csinálni, hogy levezessék a felgyűlt energiát: sportolni, s mivel édesanyja csel-

lótanár, zenélni. Gyerekkora óta szereti a komolyzenét, olyannyira rajong érte, hogy gyerekként operavideókat kért karácsonyra. Vácon járt a piaristákhoz gimnáziumba, kórusban énekel. Már akkor tudta, hogy bár nehéz sors a zenésélet, de ezzel akar foglalkozni. Noha felmerült benne az is, hogy könyvelőnek áll, de a fővárosi Szent István Konzervatóriumba felvették oboistának. Mellette egyre többet járt énekórákra, ahol aztán kis segítséggel, de megtalálta a maga útját.

– A következő évben már főtárgyam volt az ének, az oboa pedig a második helyre szorult. Ezután kerültem Debrecenbe Mohos Nagy Éva tanárnőhöz, akivel már negyedik éve dolgozunk együtt. Ebben a szakmában két választása van az embernek: az egyik a békés, biztonságos, nyugodt családi élet, amihez elég kórusban énekelni, a másik a szólista karrier, ami viszont nehéz vállalkozás. Nincsenek már olyan társulatok, mint régen, amikor 8-10 év alatt lehetett eljutni a legmagasabb

„... nem elég szépen énekelni, nem a hang teszi különlegessé a művészt, hanem a rejtett adottságok, a megfoghatatlan tehetség.....”

szintre. A legtöbb munka egy darabban azzal van, hogy megtalálja a helyét az énekes, a szereplő a színpadon. Ezt meg kell tanulni, hiszen látszik az előadáson, ha nincs felkészítve rá az ember. A fiatalok nem tudják, milyen utat kell bejárniuk ahhoz, hogy elérjék a céljukat. Túl sok a bizonytalanság, nincs meg a fokozatosság, nincsenek végig vezetve a pályán. Félnék, hogy elmegy a hangjuk, hiszen nincs, aki vigyázzon rájuk. A fiatalok leginkább a tehetségkutató műsorokon nőnek fel és úgy gondolják, hogy a sikerhez elég csak énekelni. Az operaéneklés hivatás, ami nem csak azon múlik, hogy valaki rendelkezik-e a szükséges adottságokkal, nem a tehetséget kell mutogatni, hanem az egyénnek teljesen alá kell rendelnie magát a darabnak, vissza kell húzódnia. Az a cél, hogy megszólaljon a mű, és hatással legyen a közönségre, hiszen nem jó az a zenedráma, ha nem sírva jönnek ki a színházból az emberek – mondta a fiatal énekes.

Mohos Nagy Éva számára a fiatalok nevelése, segítése személyes ügy. Gyakorló énekesként tudja, mire van szükségük a

pályán és azt is látja bennük, hogy képesek-e elvárásolni a közönséget a színpadon. Attól hiteles az igazi művész.

– Nagyon szeretem a fiatalokat, nagyon szeretem az operát. Idén elindítottam egy új tantárgyat az egyetemen, a zenés színpadi gyakorlatot. Kreditpontért jöhetnek hozzám azok, akiket rátermett tehetségnek tartok. Ha azt hallom, hogy átmegegy az illető hangja a zenekaron, átéléssel, kellő fantáziával, zeneiséggel, megfelelő énektechnikai szinttel és színészi tehetséggel rendelkezik, akkor szeretettel várom a kurzusomra. Szerintem ezt a képzést akkreditáltatni lehetne, hiszen elsőként az országban zenés gyakorlószínházként, nagyon sokat segíthetne a színpadra vágyó művészjelölteknek – jegyezte meg a művésznő.

Ezt példázza a Magánének Tanszék most formálódó különleges vállalkozása, ami egy nagy kísérlet is. A terv szerint 5-6 fős mesterszakos hallgatókból alakult szereplőgárda vinné színre Mozart Színigazgató című operáját. Az eredeti darab alapvetően húsz perc időtartamú, amivel azonban nem lehet egy egész estét kitölteni. A darab cselekményét Bozi Benjamin írja és kiegészíti egy estét betöltő vígjátékká, ő lesz a rendező is, Miske László, a Csokonai Színház legendás színészeinek útmutatásai mellett. Újdonság, hogy más Mozart-operákból is elhangzanak majd zenei idézetek, valamint Felföldi József Habsburgok című darabjából is megjelenik egy részlet. A művésznő szerint nagy szükség van olyan tehetségekre, akik képesek tovább vinni a vokális kultúra fáklyáját az operajátszást, akikben mindig mozog az önmegvalósítás iránti visszafoghatatlan vágyakozás és akik szívtől szívig énekelnek a közönségnek.

– A fiataloknak jó volna figyelniük a rivalitásokra, amiket szakmai féltékenység, személyi gyűlölködés vagy érdeklehetőség hoz létre. A tanító generációnak pedig törekednie kell önzetlen példamutatásra. A művészetnek az is alapcélja, hogy emlékeztesse az embereket a bennük élő jóra és szépre, ami elvezethet egy boldog, hasznos jövőhöz – tette hozzá Mohos Nagy Éva.

Arról, hogy van-e hiányérzete azt mondta: az operairodalom csodálatos főszerepeit énekelte, élte át, nagyszerű emberekkel találkozott, akik segítették a pályán, akiknek hálásan és nagyon sokat köszönhet. Egy hiányérzete van csupán: ritkán lehet hallani nagy, romantikus, szenvedélyes operaelőadásokat.

Magas feszültség és felelősség – villamosmérnöki karrier az iparban

Egy „Debrecenyi” villamosenergia-teljesítményt kell a szakembereknek biztosítani a Debrecen melletti észak-nyugati gazdasági övezetbe, ahol többek között a BMW autógyára is felépül.

Az elektromos hálózat kiépítéséért az E.ON regionális műszaki key account menedzsere, Papp Gábor a felelős. A Debreceni Egyetem Természettudományi és Technológiai Karán végzett villamosmérnökkel pályafutásáról és a műszaki karrierben rejlő lehetőségekről beszélgettünk.

■ TAKÁCS PÉTER LEVENTE

Papp Gábor az általános iskola vége felé kezdett érdeklődni a műszaki pálya iránt, középiskolai tanulmányait a Péchy Mihály Építőipari Szakközépiskolában végezte, de az érettségi után még adott magának időt, hogy megfontolt döntést hozzon a továbbtanulásban.

– Akkor még inkább az építészet érdekelt, éppen ezért tanultam a középiskolában ezen a szakirányon, majd az érettségit követően maradtam technikus képzésen és két év alatt magasépítő technikus szakmát

szereztem. Ekkor olvastam először a villamosmérnök képzésről, ami egyből felkeltette a figyelmemet. Nagyon jó híre volt a Debreceni Egyetem képzésének, így egyértelmű volt, hogy a Természettudományi és Technológiai Kar villamosmérnök szakára jelentkezem, ide adtam be elsőként a jelentkezésem – idézte fel a pályaválasztást Papp Gábor.

A 2013-ban kezdett három és fél éves képzés során egy kötelező hathetes gyakorlatot kellett eltölteni szakmai területen a hallgatónak, az akkor harmadéves villamosmérnöknek komoly céljai voltak a hathetes egyetemen kívüli oktatással.

– Tudtam, hogy ez egy jelentős mérföldkő lehet a pályámon, ezért úgy akartam eltölteni, hogy valódi haszna legyen, piaci körülmények között szerezzek valódi tapasztalatot, s lehetőség szerint hosszabb távra megmaradjon a kapcsolat. Az egyetemen számos lehetőséget ajánlottak, de én ragaszkodtam hozzá, hogy egy nagyvállalathoz menjek. Az E.ON-nál ekkor még nem volt intézményes, kialakult formája a diplomaszerezés előtti hallgatói gyakorlatnak, szinte első fecskéként érkeztem, viszont már voltak ott a Debreceni Egyetemen végzett mérnökök, így ismerték a képzés hátterét. Nagyon jól éreztem magam a hat

hét során, rengeteget tanultam, megismertem a különböző területeket, és végül úgy búcsúztam, hogy a diplomaszerezés után szeretnék visszatérni – mesélte.

Papp Gábor 2016 decemberében vette át villamosmérnök diplomáját, majd márciusban már az E.ON-nál dolgozott köszönhetően egyebek mellett a cégnél töltött hathetes gyakorlatnak, amely kitűnő referenciának számított és a vállalatnál is örömmel vették, hogy visszatért.

– Az E.ON mérnökirodáján kezdtem dolgozni. Jellemzően sok pályakezdő frissdiplomás ide kerül. Egy évig az E.ON képzéseire jártunk, megismertünk minden szakterületet, majd a képzés végén választottunk a szabadon elérhető pozíciók közül. Én a hálózat stratégiai szakterületre pályáztam, mert már a gyakorlatom alatt is vonzott ez a terület,

itt nagyberuházásokkal, hálózatfejlesztésekkel, nemzetközi projektekkel foglalkoztam. Az első feladatomból ráadásul egy a Debreceni Egyetemmel közös 3 Smart projekt volt, amely az okos épület, okos hálózat, okos város hármásával foglalkozott – az volt a cél, hogy az intelligens hálózatok révén csökkentjük a túlterhelést. Ezt követően pedig egy ennél is jelentősebb magyar-szlovák, ugyancsak innovációs projekttel foglalkoztam – sorolta Gábor. Nagyjából egy éve volt a cégnél, amikor egy újabb továbblépési lehetőség nyílt meg előtte: az E.ON tiszántúli regionális egységénél kerestek a kiemelt ügyfelekkel, azaz gyárakkal, üzemekkel, önkormányzatokkal foglalkozó munkatársat. Így lett Papp Gábor az E.ON Tiszántúli Áramhálózati Zrt. regionális műszaki key account menedzsere.

– Ezek a vállalatok, önkormányzatok nagyfogyasztók, így a szolgáltató kiemelt ügynek tekinti a folyamatos, biztonságos és korszerű áramellátásukat. Rendkívül felelősségteljes feladat ezeknél a milliárdos bevételű cégeknél az energiaellátást biztosítani, döntéseket hozni. Az érkező beruházóknál pedig megtervezzük, hogy miként tudják a számukra szükséges mennyiségű igényelt áramot a legoptimálisabb módon megkapni. Ahány ügyfél,

annyiféle probléma, kétszer ugyanazzal soha nem keresnek meg – hangsúlyozta a szakember.

Gábor jelenleg eddigi karrierje csúcspontjának számító beruházáson, az épülő BMW autógyárnak is otthont adó Észak-nyugati Gazdasági Övezet villamosításán dolgozik.

– Óriási kihívás ez a projekt, hiszen nagyszágrendileg egy Debrecenyi villamosteljesítményt kell telepíteni: egyrészt az övezet

már teljesen átlátják a munkafolyamatokat, ismerik az egyes terület sajátosságait, így mire végeznek pontosan tudják, hogy mely terület érdekli őket. Természetesen a későbbiekben is szükség van a folyamatos képzésre, hiszen ez a szektor dinamikusan fejlődik. Az informatika egyre több területre szivárog be, így ma már számos korszerű IT-technológiát alkalmazunk a villamoshálózatoknál, például okosmérőket, távfelügyeleti rendszereket, amelyek se-

„...Nagyon jó híre volt a DE TTK villamosmérnök képzésének, így egyértelmű volt, hogy ide jelentkezem...”

infrastruktúrájának az áramellátást kialakítani, emellett építési energiát biztosítani, hálózatokat kiváltani, illetve magának a létesülő autógyárnak az áramellátást megtervezni, létrehozni. A hálózatfejlesztési szakterület munkatársaival folyamatosan dolgozunk, készülnek a számítások, tervek, hogy az ütemtervnek megfelelően minden időben kész legyen. Sziklaszilárd szakmai alapokra és megfelelő készségekre, kitűnő problémamegoldó-képességre van szükség, és persze mentálisan is erősnek kell lenni ahhoz, hogy szűk határidők mellett, óriási nyomás alatt tudjon dolgozni az ember – vélekedett a villamosmérnök.

A szükséges képességekről szólva Gábor kiemelte, hogy az egyetem megfelelő alapképzést nyújtott, megtanulták, hogy miként kell nagy nyomás mellett időre dolgozni, napjainkban pedig a duális képzés révén, még inkább piacképes tudással lépnek ki az egyetem falai közül a hallgatók.

– A duális képzés során olyan szakmai ismereteket sajátítanak el a hallgatók még tanulmányaik során, hogy a végzést követően már teljesértékű munkavállalóként tudnak elhelyezkedni, nincs szükség betanításra, vagy továbbképzésre. A vállalatnál látjuk, hogy nagyjából két év után

gítségével a távolban lévő transzformátor állomások tevékenységét is folyamatosan tudjuk monitorozni. A drónok is megkönnyítik a munkánkat, a legmodernebb kamerák és elemzőszoftverek segítségével felismerhetők a különböző hálózati hibák, ez nagymértékben megkönnyíti a javítást – magyarázta a szakember.

A műszaki pálya és a mérnöki munka iránt érdeklődő fiataloknak saját tapasztalataiból kiindulva azt tanácsolja, hogy éljenek az egyetem kínálta lehetőségekkel.

– Azt javaslom, hogy minél hamarabb lépjenek kapcsolatba a kiszemelt céggel, ma már nem kell a vállalatoknál kilincselni, maguk keresik meg a diákokat tanulmányaik folyamán a különböző pályaválasztási, szakmai rendezvényeken. A duális képzés pedig abszolút egyenes út a sikeres karrier felé, de a hagyományos képzésben résztvevők előtt is kitűnő lehetőségek nyílnak meg, nem kell feltétlenül a nyári gyakorlatra várni, diákmunkásként is bele lehet kerülni. Az a legfontosabb, hogy annyi időt töltsenek a cégnél, amit már fel tudnak tüntetni az önéletrajzban. Ez sokat fog segíteni a diplomaszerezés után, amikor ott ülnek az interjún, hogy bekerüljenek a céghez – ajánlotta Papp Gábor, az E.ON regionális műszaki key account menedzsere.

Példát mutat szorgalmával az elismert kutató

Megválaszolni az évtizedes kérdéseket, az egészséges társadalom javát szolgálva életet menteni – ez Bagoly Zsuzsa, a Debreceni Egyetem kutatójának küldetése.

Az akut stroke kialakulásának hátterére vonatkozó kutatómunkáját is ebben a szellemben végzi, kitartó tudományos tevékenységéért nemrég jelentős szakmai elismerésben részesült. Mint mondja, kutatni csak szorgalommal lehet, mindig arra koncentrálva, hogy megoldást kell találni a problémára.

■ BÖGRE ZOLTÁN

A közelmúltban L'Oréal-Unesco díjat kapott Bagoly Zsuzsa, a Debreceni Egyetem adjunktusa. A szakember a stroke hatékonyabb kezeléséért folytatott tudományos munkájáért vehette át a kifejezetten női kutatóknak járó elismerést. A díjat, annak tizennyolc éves történetében eddig negyvenkilencen kapták meg, a cél, hogy ezzel is ösztönözzék a nők tudományos szerepvállalását.

Bagoly Zsuzsa most először pályázott és nyert, köszönhetően annak, hogy jelentős, a társadalom számára rendkívül hasznos területen végzett kutatómunkát. Mint mondta, a díj számára nem csak egy elismerés, hanem felelősség is, hiszen ezáltal példát mutathat a tudományos pályán dolgozó vagy éppen arra készülőknek.

– Nagyon nagy elismerésről van szó, csak keveseknek adatik meg, hogy megkapják. Az eddigi díjazottak mindannyian kiváló kutatónők, megtiszteltetés volt belépni ebbe a közösségbe. Fontos, hogy lehetőségem nyílt beszélni az általunk kutatott témáról, mivel a díj felelősséget is jelent. Ennek kapcsán nagyon sok szó esett a nők szerepéről, helyzetéről a kutatásokban, nyilvánvalóvá vált számomra, hogy mi, akik a díjat meg-

kapjuk, példaképet kell mutassunk a következő generációknak – fogalmazott a szakember.

Bagoly Zsuzsa már gyerekkorában élénken érdeklődött a biológia és általában a természettudományok iránt, a középiskola egy részét Los Angelesben töltötte, ott is ez volt az egyik kedvenc tantárgya. Szinte láthatatlan erők vonzották a tudományos pályára. Az egyetemi éve alatt éppen az úgynevezett alapozó tárgyak iránt lelkesedett, amiken a hallgatótársai csak túl akartak esni – nagyon érdekelte az élettan, a biokémia, a patológia. Bekapcsolódott tudományos diákköri munkába és olyan mentoroktól tanult mint Muszbek László vagy Csiba László akadémikusok. Orvostanhallgatóként európai kutatóösztöndíjat kapott, melynek révén egy neves olasz kutatóintézetben

dolgozhatott egy évig. Már ekkor is a trombóziskutatás felé fordította figyelmét, a PhD fokozat megszerzése után pedig kialakult az a kutatási irány, ami most alapvetően meghatározza a szakmai munkásságát.

– A neurológusok, klinikusok vetették fel, hogy egy jelentős problémát kellene megvizsgálnunk. Az akut stroke hátterében az esetek többségében egy agyi ütőér vérrög általi elzáródása áll, kis százalékban pedig vérzés van a tünetek hátterében. A gyakoribb, elzáródásos stroke kezelésére létezik hatékony gyógyszer, ez a vérrögoldás. A vérrögöt minél hamarabb fel kell oldani, hogy megszűnjenek a tünetek. Ezt úgy kell elképzelni, mint egy folyót, aminek ha egy ágát eltorlaszolunk, akkor a hozzátartozó területek elkezdnek kiszáradni. Van egy

bizonyos időablak, ami alatt el kell távolítani a torlaszt az adott terület megmentése érdekében. Stroke esetén a „torlasz”, vagyis a vérrög eltávolítására csupán néhány óra áll rendelkezésre, csak ekkor van lehetőség sikerrel visszafordítani a folyamatot. A probléma az, hogy a vérrögoldó kezelés csak az esetek 30-40 százalékában hatásos, 6-8 százalékban mellékhatásként ráadásul vérzést is okozhat, ez pedig súlyosbíthatja a beteg állapotát, ronthatja a kilátásait. Az alapvető kérdés az volt: mi áll a gyakori sikertelenség hátterében, hogyan lehetne megjósolni a kezelés megkezdése előtt, hogy milyen kimenetelre lehet számítani? Ez világszerte foglalkoztatja a neurológusokat, évtizedek óta alkalmazzák a kezelést, de nincs válasz a kérdésre. Egy alulkutatott területről van szó, pedig társadalmi szempontból rendkívül fontos probléma. A túlélő betegek ápolása óriási terhet ró a családokra és az ellátórendszerre, a kezelések jobbítására irányuló törekvésekre már csak ezek miatt is érdemes nagyobb energiát fordítani. Azért, hogy megtudjuk az okot, létrehoztunk egy biobankot, ahol több mint 400 akut stroke-ot elszenvedett beteg vérmintáját tároljuk, ezekből végezzük el a kísérleteket, laboratóriumi vizsgálatokat. Célunk olyan laboratóriumi teszt kifejlesztése, amellyel még a kezelés megkezdése előtt felismerhetők azok a betegek, akik esetén kevésbé hat a kezelés, illetve a háttérben álló okok, a mechanizmus jobb megismerése is célunk. Így a jövőben hatékonyabb és biztonságosabb gyógyszereket, kezelési módszereket fedezhetünk fel – magyarázza Bagoly Zsuzsa.

A szakember elmondta, hogy a vérrögoldáson kívül van egy másik módszer is: a vérrög katéteres eljárással történő mechanikai

eltávolítása, ami nagyérelzáródások esetén visszaállítja a véráramlást. Az ilyen eljárással kihúzott vérrögök szerkezetét is tanulmányozza a kutatócsoport annak érdekében, hogy többet tudjanak meg a háttérben zajló folyamatokról, a trombusok szerkezetéről. Úgy véli, a L'Oréal-Unesco díjnak óriási szerepe van abban, hogy felhívja a figyel-

„...A kifejezetten női kutatóknak járó elismerést, annak tizennyolc éves történetében eddig negyvenkilencen kapták meg, a cél, hogy ezzel is ösztönözzék a nők tudományos szerepvállalását...”

met a kutatói életpályamodell társadalmi elismertségére, meghatározó abban, hogy több fiatal lányhoz eljuthat annak híre, hogy érdemes ezt a hivatást választani. Sajnos tény: a világon mindenhol a természettudományos területeken csupán 30 százalékban kutatnak nők, ezt személyesen is tapasztalta a különféle konferenciákon. Szerinte ennek okai nagyon összetettek.

– Nem érzem azt, hogy Magyarországon diszkriminálnák a nőket, nem ez van a háttérben. A hagyományos női szerepekkel járó pluszmunka, az élet számos területén való megfelelési kényszer azt eredményezi, hogy a pályaválasztás előtt álló fiatal lányok nem mindig állnak ki az álmaik mellett, nem fel-

tétlenül követik a céljaikat, hamar hoznak kompromisszumokat. A női kutatók nem mindig prezentálják olyan magabiztosan az eredményeiket, mint férfitársaik, gyakran érzik úgy, hogy nekik többet kell letenniük az asztalra. Az egyetemen a hallgatók között nagyobb arányban vannak a lányok, sok közöttük a tehetséges fiatal, de ahogy haladunk előre az időben és a ranglétrán, úgy lesznek egyre kevesebben. A tudomány érdekét azt szolgálná, ha a nők és a férfiak egyenlő arányban lennének jelen, így a lehető legjobb eredmények kerülhetnének felszínre. Az a legfontosabb, hogy a fiatalokat támogassuk a céljaik elérésében, és nemtől függetlenül korán felismerjük a tehetséget, segítsük a kibontakoztatását – hangsúlyozta a szakember.

Bagoly Zsuzsa szerint a jó kutató nem magányos tudós, hanem igazi csapatjátékos, aki kitartó és nem ilyed meg a legnehezebb feladatoktól.

– Gyerekkoromban még nem gondoltam, hogy ez milyen lényeges kvalitás, mindig kikértem magamnak, amikor édesapám azt mondta, mennyire szorgalmas vagyok. Inkább okosnak akartam érezni magamat. Be kellett végül lássam, neki volt igaza. Szorgalommal lettem sikeres, az igazán jó kutató ismérve a kitartás, hiszen pályánk során rengeteg akadályba ütközünk, sok olyan probléma merül fel, amikre megoldást kell találnunk. Nincs olyan, hogy nem megy, mindig újra kell próbálni – tette hozzá.

Három gyermek édesanyjaként a munkájával nekik is példát mutat. A munka a hobbi, s bízik abban, hogy a gyermekei is megtalálják majd azt a szakmát, ami iránt lelkesedhetnek. Ha ez a tudomány lesz, akkor biztosan nem fogja őket lebeszélni róla.

Idegenben is otthon

Debrecen egyike a legdinamikusabban fejlődő egyetemvárosoknak. A külföldi hallgatók száma évről-évre folyamatosan növekszik, minden félév elején számos diák és tanár hagyja el hazáját, és nyitja meg városunkban életének új fejezetét egy számukra még ismeretlen helyen. Nemcsak a több felől érkező tudás, hanem a kultúrák és személyiségek sokszínűsége révén is igazán páratlanná válik egyetemünk. Érdekes tehát az olyan emberek történetét is meghallgatnunk, mint Almusawi Husam Abdulkareem-ét, a Debreceni Egyetem Műszaki Kar iraki származású tanárát. Husam 6 éve érkezett ide azért, hogy álmait megvalósítva emberek életét megváltoztató technológiákat kutasson. Korábban mechatronikai mérnök mesterszakos hallgatóként végzett csoportja legjobbjaként, jelenleg pedig doktoranduszként folytatja tanulmányait és osztja meg tudását a diákokkal. Ragyogó személyiség ritka tehetséggel megáldva, aki mélyen hisz abban, hogy okkal vagyunk a világon és ha magunkat önfegyelemre és elhivatottságra tanítjuk, bármit képesek vagyunk elérni.

■ SEPRÉNYI RENÁTA

Miért tartod értékesnek a kulturális sokszínűséget?

Minden ország, munkahely és egyetem számára nagyon értékes a kultúrák és nemzetiségek sokszínűsége. Ha közelebb kerülünk más kultúrák megértéséhez, akkor a minket körülvevő világ megértéséhez és a negatív előítéletek vagy csoportok diszkriminálásának visszaszorításához is közelebb kerülünk. A kulturális tapasztalatok inspirációhoz, kreativitáshoz, a stílusok elfogadásához, bizalom, tisztelet és megértés kialakításához vezetnek. Hidat építenek és gazdagítják életünket. Debrecennek gyönyörű, fejlődő multikulturális közössége van. Mind diákok, mind tanárok jönnek ide szerte a nagyvilágból, ami igencsak hasznára van a városnak.

Mi teszi szerinted vonzóvá a Debreceni Egyetemet a külföldi hallgatók számára?

A felvételi eljárás nincsen túlbonyolítva, az adminisztráció is egyszerű. Sok diák látja, mekkora lehetőség van a külföldi tanulmányokban mind a karrierjük, mind a személyiségük fejlődése szempontjából. Természetesen kaland is, de van, akit a szülei szorgalmaznak, mivel a saját országukban sokkal drágább lenne a tanulmányok folytatása, és ezeket a költségeket nem minden család engedheti meg magának. Szerencsére az ösztöndíjak és az itteni idegen nyelvű képzések lehetőséget teremtenek számukra, hogy közelebb kerüljenek céljaik eléréséhez.

Mi a tapasztalatod az itteni oktatási rendszerrel kapcsolatban?

A magyar oktatási rendszer általánosság-

ba véve jól szervezett. Az itteni diákok modern és nagyon jól felszerelt laborokban szerezhetik meg gyakorlati tudásukat, ahol a legújabb technológiák is a diákok rendelkezésére állnak. Emellett a Debreceni Egyetem különösen jó kapcsolatot ápol a különböző iparágakkal, melyek támogatják és erősítik az oktatás fókuszáltágát a legújabb technológiákra, ráadásul a végzés után is segítik a diákok elhelyezkedését.

Általánosságban mi a benyomásod a magyar emberekről?

Irak és Magyarország között sok a hasonlóság. A történelem során sok mindent átértünk, és mindig harcolni kellett a szabadságunkért. A magyarok is tisztelik a család értékét, keményen dolgoznak, praktikusak, logikusak és nagyon őszintén fejezik ki ér-

zelmeiket. Különösen tetszik, hogy nem csak a születésük, de a nevük napját is ünneplik.

Mikor döntötted el, hogy Magyarországra jössz?

Mérnöként végeztem alapképzésen Irakban, azután menedzser lettem édesapám vállalkozásában két évig, de már akkor is tudtam, hogy a tanítás a mindenem, ehhez pedig szükségem lesz a mesterképzésre is. Az internetet böngészve akadtam rá egy felhívásra, ami magyar ösztöndíjprogramot ajánlott. Azelőtt csak annyit hallottam Magyarországról, hogy rendkívül gazdag és régre visszanyúló történelme van, emellett nagyon szép ország, de számos területe határain túl is húzódik. Ennek ellenére elhatároztam, hogy jelentkezek, és itt fogom folytatni a tanulmányaimat. A műszaki karon frissen indult a program a külföldi diákok számára, így úttörőként, az elsők között kerülhettem ide mesterszakra, majd a PhD képzés ideje alatt kutatási asszisztens és tanár voltam.

Milyen volt a kezdet még elsőéves egyetemistaként?

Örökké emlékezetes marad nekem az első nap. Az állomástól egészen a kollégiumig mindenhol ölelkező és csókolózó párokat láttam. Teljesen elképedtem. Gondoltam is magamban, milyen kedves és romantikus emberek ezek a magyarok. Napokkal később döböntem rá, hogy február 14-e volt aznap, vagyis Valentin-nap. Ennek immáron hat éve.

Természetesen nem volt zökkenőmentes a kezdet. Nulláról kezdeni valamit sose könnyű, de ha fegyelmezett vagy és hiszel magadban, az sokat segít. Emellett az emberek is kedvesek, megértőek és segítőkészek voltak, ami nagyon jó volt nekem. Mindig is szerettem itt élni. Debrecen tiszta és csendes, ami nagyban segíti a munkára fókuszálást, mindamelllett pedig egy családbarát hely. Van lehetőség a bulikra is, bár én magam inkább a mélyebb beszélgetős estéket és a baráti összejöveteleket szerettem, már egyetemistaként is.

Előnynek vagy inkább hátránynak érzed, hogy másik országban kell érvényesülnöd, mint ahova születted?

Többnyire előnynek. Folyamatosan motiválnak kell lennem és a céljaimra fókuszálni, nem feledek, hogy emiatt hagytam hátra a családomat és Irakot. Az egyetemen is nagyon támogató a kollégák többsége, ez sokkal könnyebbé teszi a dolgokat számomra, azonban távol a saját országotól függetlenné kell válnod, és minden döntést

magad meghozni, melynek a következményeit is te vállalod. Ez pedig bölcsébbé és erősebbé tesz.

Meglehetősen összetett az érdeklődési köröd. Hogyan választottad ki a kutatási területet?

Mechatronikai rendszereket kutatok és fejlesztetek, robotikával az orvosi technológiában, energiatakarékosan és az Industrie 4.0 vízióval is foglalkozom. Jelenleg ezek a leggyorsabban fejlődő technológiák, amelyek megkülönböztetik a fejlett és fejlődő országokat. Már az ösztöndíjprogramba jelentkezéskor is ez volt a fókuszomban, emiatt is kerülhettem be. Egyik területe a kutatásaimnak a stroke-os betegek rehabilitációjának segítése mérnöki eszközök fejlesztésével. Ilyen például a robotkar, amivel a betegek újra képesek lehetnek a végtagjaik mozgatására. Előfordul, hogy kórházakat is látogatunk, ilyenkor igazán nehéz látni, hogy min mennek keresztül a páciensek. Nagyon fontos számomra, hogy másokat segíthessek, és valamivel jobbá tegyem a világot, hiszen ezért élek.

Pályaválasztásomban valószínűleg az is szerepet játszik, hogy az édesanyámnak még jóval a születésem előtt volt egy hasonló betegsége, problémája volt a mozgással. Mesélhetek róla, mikor kicsi voltam, de már régen nem emlékeztem rá, tudat alatt azonban mindig bennem maradt. Előadóként bármikor álltam a színpadon, minden egyes konferencián, akaratlanul is édesanyám jutott eszembe. Később derült ki, hogy miért is van kapcsolat közte és a kutatásaim között.

Mit jelent számodra a siker?

Siker, amikor felfedezed az életed célját. Siker, amikor képes vagy fegyelmezni és megtisztítani magad. Siker az is, mikor eléred a vágyott célokat és a terveidet megvalósítod. Emellett siker, mikor a legjobb fizikai és mentális állapotban vagy, és a számodra fontos embereket körülötted büszkévé és boldoggá tudod tenni. A siker röviden nem más, mint amikor önmagad legjobb verziója vagy.

Ha választanod kellene, inkább a kutatásokkal vagy a tanítással foglalkoznál?

Határozottan mindkettőre szükségem van. Folyamatosan tanulni akarok, fejlődni, de ezt a tudást tovább is akarom adni. Talán nem én leszek az, aki tudományos áttörést ér el, de ha a tanulmányaimmal és tudásommal akár egyetlen embert is közelebb segíthetek hozzá, akkor elértem életem célját.

Nemcsak a tudományos életben vagy tehetséges, hanem a rajzoláshoz is különleges érzéked van. Elképesztően realizisztikusak és megérintőek az alkotásaid. Mióta foglalkozol vele? Ez csupán hobbi vagy komolyabb terveid is vannak? Mi jellemzi az alkotásaidat?

Körülbelül 19 évesen rajzoltam egy portrét egy barátomról. Ez volt életem talán legelső próbálkozása és meglepően jóra sikerült, így tovább próbálkoztam. Mikor rajzok, csak beteszek egy zenét és onnantól nem embereket látok, hanem vonalakat és formákat. Felfigyeltem már az alkotásaimra, pénzt is ajánlottak értük, de rövid gondolkodás után arra jutottam, hogy mindez elvonná a figyelmemet a céljaimtól az eredeti munkámban, így meghagyom hobbinak. Kiállításom viszont volt már a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Műszaki Könyvtárában 2017 tavaszán "Power of pencil" címmel, ahol bemutattam negatív technikával készült képeimet is. Ceruzával és szénrel dolgozom, legtöbbször szegény embereket, főleg gyerekeket szeretek rajzolni, mert ők azok, akiknek a hangját a legkevésbé hallja meg a világunk.

Hol tervezed a jövődet?

Ez kiszámíthatatlan. Most szeretek itt lenni. Élvezem a munkámat, és két éve a feleségem is itt él. Persze hiányzik a családom és a barátaim, azonban egészen jól sikerült kialakítanom az itteni életemet, ugyanakkor vágyom arra is, hogy Irakban öregedjek meg. Az biztos, hogy az egyik legfontosabb szempont ebben a kérdésben az lesz, mi a legjobb a családomnak.

Vajon az ember bárhol elérheti a céljait?

Én abban hiszek, hogy bárki el tudja érni, amit megálmodott, azonban letisztult tervek, önfegyelem és komoly lépések megtétele nélkül az álmok csak álmok maradnak. Amikor úgy döntesz, máshová mész, mint ahol eddig éltél, utána már nem ugyanaz az ember leszel, egy részed hazavágyik, egy részed pedig el onnan, de szerintem ez az emberi természetből fakad. A rutin és a változások hiánya elvesz az életünk értelméből.

A mozgás mentorai

Egy szakon végeztek, mégis eltérő módszerekkel gyógyítanak. Az egyik lóháton, míg a másik földközelpben segíti a kis pácienseket. A cél azonban mindig ugyanaz: játékosan elősegíteni a fejlődést és felkészíteni őket a teljes értékű életre. A Debreceni Egyetem egykor végzett gyógytornászai, Bagi Ágnes és Király Orsolya a Lehel utcai Lurkó Kuckóban is a gyerekek egészségéért dolgoznak.

■ PÁJER SZABOLCS

Mikor és minek a hatására döntötték el, hogy gyógytornával szeretnének foglalkozni?

Bagi Ágnes: Elég hamar, már általános iskolás koromban eldöntöttem, hogy lovasterapeuta szeretnék lenni, a lovakat ugyanis gyermekkorom óta nagyon szeretem. Velük, illetve gyerekekkel akartam foglalkozni, ehhez pedig három lehetőség közül választhattam: gyógytornász, gyógypedagógus vagy pszichológus leszek. Mivel mindig is sportoltam valamit, a mozgás állt hozzám a legközelebb, így a gyógytorna mellett döntöttem. A gyógytornászok sok területen elhelyezkedhetnek, de én a gyermekrehabilitációra vágytam. A lovasterápiával is ez passzol a legjobban, hiszen így a gyerekekkel nemcsak a lovardában, hanem tornatermi körülmények között is találkozom, ez által pedig sokkal komplexebb a rálátásom a terápiájukra.

Király Orsolya: Annak idején még az egyetemi gyakorlat során jutottam el a Kenézy Gyula Kórház és Rendelőintézet Ibolya utcai Gyermekrehabilitációjára. Ez annyira megtetszett, hogy akkor eldöntöttem, itt szeretnék dolgozni, ami az oklevél megszerzése után fél évvel meg is valósult.

A Debreceni Egyetem Népegészségügyi Karán végeztek. Hogyan emlékeznek vissza a tanulóiraikra?

B.Á.: Sok időt kellett bent töltenünk az egyetemen, mert a szakmánk rendkívül gyakorlatias. Ez az oka annak is, hogy nincs levelező képzés. Az elején jó néhány száraznak mondható tananyag volt, de a gyakorlati órák megjelenésével az egész igazán izgalmassá vált. Szeretem a szakmában, hogy az alapképzés után nagyon sok irányba képezhetjük magunkat tovább, így tényleg mindenki megtalálhatja a számára legkedvesebb szakterületet.

K.O.: Minden napunkat kitöltötte a rengeteg szakmai tárgy. Igazából egy szempillantás alatt eltelt a képzés ideje, leginkább tanulással. A sok gyakorlati tárgy miatt nem unatkoztunk, soha olyan fizikai formában nem voltam, mint az egyetem éveim alatt.

Mindketten a debreceni Lurkó Kuckó gyermekideggyógyászati és terápiás magánrendelő munkatársai. Hogyan kerültek kapcsolatba a vállalkozással és mi az, ami különlegessé teszi a többi, hasonló profilú intézmény között?

B.Á.: A Lurkó Kuckó a Kenézy Kórház néhány gyermekrehabilitációs dolgozója által kelt életre. Négyen dolgozunk benne: egy gyermekneurológus doktornő, egy

konduktor és mi ketten, gyógytornászok. Járnak hozzám csecsemők is, de nagyobb számban a 2-3 éves korosztály és az idősebbek. Én ugyanis a TSMT (tervezett szenzomotoros tréning) módszert használok, aminek az éretlen idegrendszer felzárkóztatása a célja. Segítek elérni az adott életkori elvárásoknak megfelelő képességeket, mind nagy- és finommozgásban, mind viselkedésben, elősegítem a kognitív funkciók megfelelő működését. Sokan keresnek fel iskolakezdés előtt is, ahol már szembetűnőbbek a gyermek hiányosságai, nehézségei. Fontos szerepe van a négy, terápiás kutyusunknak is. A konduktor és én is saját kutyával büszkélkedhetünk, akikkel kutyás terápiás óra tartására is lehetőségünk van. Sokat emlegetett szó - főleg az egészségügyben - a TEAM munka, ami úgy gondolom, nálunk tényleg megvalósul. Jó szívvel ajánljuk a szülőknek, gyerekeknek kollégáinkat és tudásukat. Sokszor egymással párhuzamosan folyik többféle terápia a gyermek életében vagy ha már úgy látjuk, hogy nálunk elérte a gyermek, amit lehetett, akkor másik terápiás lehetőséget javasolunk. Mivel egy helyen dolgozunk, könnyen tudjuk egyeztetni a gyermekek fejlődési állapotát, ezáltal egymás keze alá is dolgozhatunk a megfelelő fejlesztési terület, módszer kiválasztásával.

K.O.: A Lurkó Kuckóba a gyermekneurologus doktornő invitálására csatlakoztam be. Mivel mindannyian egy-egy speciális résszel foglalkozunk a koragyermekkorai rehabilitáció területén belül, így teljes körű ellátást és irányítást tudunk nyújtani a rászoruló családoknak. Amennyiben mi mégsem tudunk segíteni - mert intézményi keretek közötti hosszú távú ellátásra szorulóknak - a megfelelő szervekhez irányítjuk őket.

Egy-egy nagyon speciális területtel foglalkoznak. Milyen típusú panaszokkal érkeznek a betegek és pontosan hogyan történik a kezelésük?

B.Á.: A TSMT nem igényel orvosi javaslatot, de a lehetőségekhez képest igyekszünk gyermekneurologusi szakvéleményt is kérni. Ugyanakkor a szülő felkereshet a védőnőt, az óvónőt javaslatára vagy akkor is, ha ő úgy gondolja, valami nincs rendben a gyermekkel. Az első találkozás egy vizsgálattal kezdődik, amiben fény derül arra, hogy a gyermeknek van-e idegrendszeri éretlensége, és ha igen, az mely területet érinti. A vizsgálat nagyon széleskörű és alapos. Megnézzük a nagymozgásokat, a finommotorikát, esetleges visszamaradt csecsemőkorai reflexeket, a beszédértést, a kognitív funkciókat. A leggyakoribb panaszok, amelyekkel felkeresnek a hiperaktivitás, a megkésett beszédfejlődés, magatartás-, viselkedészavar, csecsemőknél a gyakori éjszakai megébredés, a nehéz megnyugtathatóság, megkésett mozgásfejlődés. Iskola közeledtével egyes gyerekeknél előfordulhat, hogy nem szeretnek rajzolni, megjelenik a rossz ceruzafogás, zsiszsegnak vagy nem tudnak megülni, esetleg ügyetlenek. A vizsgálat eredménye alapján egy 18-22 feladatból álló gyakorlatsort állítok össze, melyet betanítok a szülőnek. Mindez nagyon intenzív, akár heti 6-7 alkalommal is ismételni kell ezeket. Meghatározott időközönként visszajönnek kontrollra, ahol eleinte kijavítjuk a hibákat, hogy otthon is megfelelően végezhessek a gyakorlatokat, majd később azt figyeljük, a gyermeknek mit sikerült elsajátítania a torna gyakorlása során. Helyesen kivitelezi-e, automatizálódott-e már egy adott reakció, sikerült-e kiváltani bizonyos hatásokat, vagy egyszer-

rűen hozzáerősödött-e az adott feladathoz. Ha igen, akkor új tornasort kap, mely természetesen már nehezebb feladatokat tartalmaz. Ez addig ismétlődik, míg el nem érjük a – szülő, illetve a vizsgálat eredményei által - kitűzött célt.

K.O.: Hozzám legtöbbször a mozgásfejlődés megkésettével vagy tartásbeli eltérésekkel szoktak bejelentkezni a családok, leginkább a gyerek 1 éves kora alatt. Időnként előfordulnak 3-4 éves gyerekek, akik a beszédfejlődés megcsúszása vagy a mimikai izmok renyhesége/feszessége miatt arckezelésre szorulóknak. Dévény Speciális manuális technikát alkalmazok, mely elsősorban az izmok tónusának normalizálásával és a fascia – a kötőszövet egyik fajtája - normál szöveti állapotának

helyreállításával foglalkozik, ezzel egy időben pedig ingerli a központi idegrendszert az izmok és fascia állományában fellelhető receptorok ingerületbe hozásával. Ez segíti a mozgásfejlődés beindulását, mely az értelmi fejlődést támogatja, hiszen ebben a korban még egymásra hatva és párhuzamosan fejlődik a motorium és az értelem.

Mit tartanak legnagyobb sikerüknek a szakmai pályafutásukban?

B.Á.: Büszke vagyok, hogy teljesült az álomom és lovasterapeuta lehetek. Örülök, hogy lehetőségem adódik arra, hogy csináljam is. Örömmel tölt el, amikor - bármelyik módszert is nézzük - pozitív visszajelzést kapok a szülőktől, és segíthetek az előrelépésben. Több gyógytornász hall-

gatónak voltam már témavezetője, akikkel bizonyítottuk a terápiák hatékonyságát.

K.O.: Egy esetet sem szeretnék kiemelni, mert nekem minden gyermek valamennyi új, a terápia hatására megjelenő mozgása, szava, mosolya a lehető legnagyobb sikerre és elismerésre a munkámnak. De talán a legjobban örülni a kezelése során megjelenő ritka mosolyoknak szoktam, számomra ezek a legnagyobb sikerek.

Amikor nem a szenvedélyüknek hódolnak, mi jelenti Önök számára a kikapcsolódást?

B.Á.: A lovasterápiában a két hű társam, Alfonz és Rubin lovaglása jelenti a kikapcsolódást. Terepre járunk velük, ugróedzéseket veszünk. A terápiás kutyám, Csente mindenhová elkísér, így szívesen választok olyan kikapcsolódási formát, ahol túrázhatunk vagy nyílt vizet keresünk föl, hogy ő is hódolhasson szenvedélyének, az úszásnak. Otthon is vannak állataim, az ő gondozásuk szintén rengeteg energiával tölt fel.

K.O.: A hétköznapiakban, amikor sikerül, igyekszem aktívan kikapcsolódni. Nálam ez a lovaglást jelenti, hasonlóan Ágihoz, sokszor együtt hódolunk a szenvedélyünknek. Továbbá a kutyámmal mi is sokszor közösen képződünk, kirándulunk.

Mi lenne a legfontosabb, amit egy pályakezdő gyógytornász hallgatónak mondanának?

B.Á.: Minél több gyakorlatot kell szerezni és sok ember munkáját kell megnézni. Nyitottan kell hozzáállni mindenhez, hisz mindenki külön személyiség, így önmagát is beleteszi a gyógyításba. Rengeteg tanfolyam, illetve továbbképzés van, a lehetőségekhez mérten célszerű a széles látókör kialakítása.

K.O.: Kellő alázattal forduljanak a tapasztaltabb kollégák felé. Legyenek nyitottak az újra, ne ragadjanak le egy-egy módszernél, a tudásszomjuk legyen kiapadhatatlan, mert minél többet tanulunk, annál kevesebbet tudunk. Minden új technika elsajátításával csak újabb kérdésekhez érkeznek, ezzel egy soha véget nem érő tanulási folyamatba kezdenek, de amit most megkapnak az egyetemen, az csak a jéghegy csúcsa. Kívánok nekik sok erőt és lelkesedést a jéghegy megismeréséhez!

Zöldellő vállalkozás

Burjánzó veteményes az erkélyünkön és a munkahelyünkön? Vitaminban gazdag zöldség a reggeli mellé? A Green Drops Farm hidropóniás berendezései mindezt lehetővé teszik számunkra. Rácz Gréta egy gimnáziumi projektből épített vállalkozást, ami mára már a nemzetközi sikertől sem áll messze. A fiatal vállalkozó biológia alapszakon végzett a Debreceni Egyetemen, majd a molekuláris biológia mesterképzést választotta. Számos díjat nyert már el, nemzetközi konferenciákon ad elő, nemrégiben pedig Debrecen város vezetése is felfigyelt az innovatív ötleteire.

■ SEPRÉNYI RENÁTA

Mit takar pontosan a hidropónikus technológia?

A hidropónikus növénytermesztési technológia lényege, hogy termőföld használata nélkül tudunk növényeket termelni: elsősorban fűszernövényeket, salátaféléket, leveles zöldségeket, mikrozöldeket, de bizonyos gyümölcsöket, dísnövényeket is. Mindenki megtalálja a kedvencét, hiszen 150 féle növény termelhető így. Én például nagyon kedvelem a bazsalikomot, a mángoldot, a mentát, a koktélpáradicomot és epret, továbbá a mizuna, napra és retek mikrohajtásait. A magokat speciális közetgyapotban csíráztatjuk, majd a kifejlődött palántákat csak át kell helyezni a hidropónikus rendszerbe. A saját fejlesztésű berendezés előnye, hogy nem horizontális, hanem vertikális, tehát egy toronyszerűen kialakított berendezésben történik a nevelés, így ez a módszer 30%-kal hatékonyabb, szemben a hagyományos mezőgazdasági módszerekkel. Ráadásul kis helyen, mindössze 1 négyzetméteren elfér, a magassága pedig igény szerint választható, variálható. A berendezés önműködő, ugyanis egy szivattyú keringteti a vizet a toronyban, ami így eljut minden növénynek a gyökeréhez, folyamatosan nedvesen tartva azt. A növények

gyökérrésze a vízből és a hozzáadott speciális tápanyag-készítményből tudja felvenni a növekedéshez szükséges mikro- és makroelemeket, nyomelemeket. Ezt a növények meghálálják, kiváló minőségű, szép és ízletes, tápláló salátákat, zöldségeket és gyümölcsöket fogyaszthatunk. A technológiának köszönhetően egyébként 90-95%-kal kevesebb vizet kell használni, kontrollált körülmények között pedig az év 365 napján, akár 3-szor gyorsabban lehet növényeket termelni.

Kiknek szól ez a technológia?

A berendezés a méretei miatt első körben cégeknek, éttermeknek, östermelőknek készült, akik tudnak nagyobb mennyiségben is termelni. Ennek ellenére a koronavírus-járvány miatt 2020 márciusában a fókusz sok-

kal inkább a magánszemélyekre helyeződött, főleg mivel sok étterem mondta vissza a rendeléseket. Szerencsénkre azonban a magánszemélyek körében is pozitív visszajelzéseket kapunk, és az érdeklődés folyamatosan növekszik.

Honnan indult a vállalkozásotok?

A családjunk életében mindig is fontos szerepet kapott a kertészkedés. A nagyszüleimnek nagy udvara van, ahol mi is segédkezünk édesapámmal. 10 éve, 2011-ben volt, hogy először találkoztunk az akvapónikus és hidropónikus növénytermesztés lehetőségével. (Az akvapóniás technológia esetében halak - pl. szibériai tokhal - ürüléke révén tápanyagokban gazdag vízből veszik fel a szükséges tápanyagokat a növények). Először édesapámmal csak magunknak,

hobbiként építettünk egy rendszert és ezt működtettük évekig, aztán a 2014/2015-ös tanévben jelentkeztem a Magyar Innovációs Szövetség középiskolásoknak szóló versenyére egy olyan projekttel, amiben az akvapóniás növénytermesztés hatékonyságnövelésének lehetőségét vizsgáltam. Ezzel országos 2. helyezést értem el, és ez volt az első olyan lökés, ami a fejlesztések és a vállalkozás irányába indított el minket. 4 év alatt továbbfejlesztettük a berendezést, de inkább a hidropóniás technológiát kezdtük el alkalmazni. Üzleti modellünk kialakítását startup versenyek segítették, végül 2019-ben édesapámmal, Rácz Sándorral közösen megalapítottuk a vállalkozásunkat, a Green Drops Farm Kft.-t.

Számos sikert elértetek már, startup és világversenyen szerepeltek, magatok is zsűriztek, 2021 februárjában pedig vállalkozásokkal elnyertétek a „Fenntartható Debrecen” címet, és ezzel együtt a város fenntartható fejlődéséért felelős környezetvédelmi munkacsoportjának tagjai közé is bekerültetek. Mit jelent számotokra ez a kitüntetés?

Korábban több innovációs versenyen is részt vettünk már, legutóbb az „EIT FOOD Innovation Prize 2020” elnevezésű élelmiszer-innovációs világversenyen, ahol országos 2. helyezést értünk el, ezzel jelezve azt, hogy a termékünk innovatív megoldás és a növénytermesztés egyik alternatívája lehet a közeljövőben.

Számunkra a „Fenntartható Debrecen” cím egy óriási elismerés, hiszen az az egyik célunk, hogy fenntarthatóbbá tegyük a mezőgazdaságot. Úgy tartja a mondás, hogy „senki sem lehet próféta a saját hazájában”, ezért különösen nagy megtiszteltetés, hogy attól a várostól kaptuk ezt a címet, ahol élünk, amelyet az otthonunknak, a bázisunknak tartunk. A díjjal elismerték azt, hogy nem csak a termékünk, hanem a vállalkozás menedzsmentje is kiemelt figyelmet fordít a környezettudatosságra és a vállalkozás fenntartható működésére. Hozzáteszem, fantasztikus érzés, hogy a Green Drops Farm is részese a Future of Debrecen mozgalomnak, amiben már több tehetséges fiatal is dolgozik azért a célért, hogy Debrecent majdan jobb állapotban adjuk át az utódainknak, mint ahogyan átvettük, így a fejlesztésünkkel mi is hozzájárulhatunk egy egészségesebb és zöldebb városához!

Hogyan alakulnak a hosszabb távú terveitek? Mennyire nyitott rátok a piac?

Folyamatosan nyomon követjük a piaci trendeket és a vásárlóink visszajelzését is dokumentáljuk. Az előrejelzések szerint 4-5 év alatt a hidropónikus iparág a mostani duplájára fog növekedni. A piaci méret jelenleg az eurázsiai és az észak-amerikai területen a legnagyobb, viszont egyre inkább nő az érdeklődés a közel- és távol-keleti régióban is. Szerintem a legjobb helyen és időben vagyunk ahhoz, hogy megvalósítsuk a terveinket. Minél hamarabb szeretnénk megjelenni a nemzetközi piacon is, ehhez az első lépéseket már meg is tettük. 5 év múlva egy nemzetközileg is ismert és elismert cég szeretnénk lenni.

Nemcsak vállalkozó, hanem mellette a Debreceni Egyetem molekuláris biológia mesterszakos hallgatója is vagy. Hogyan egyeztethető össze a kettő?

A vállalkozás építésével párhuzamosan az egyetemi diákévekből is igyekeztem kivenni a részem, hiszen indulásakor még a Debreceni Egyetem nappali tagozatos hallgatója voltam. Egyensúlyt kellett találnom a tanulás, az üzletfejlesztés és a kutatómunka hármában úgy, hogy egyik se menjen a másik kettő rovására. Az MSc képzést 2020 szeptemberében kezdtem, de most 2 félévet passzivalok, mivel a BSc képzés során megtapasztaltam, hogy az egyetemista élet és a vállalkozásépítés olykor mégis elég nehezen egyeztethető össze. Ez most hatványozottan igaz, hiszen a mesterszak még több tanulást jelentene, az egyre növekvő vállalkozás pedig még több munkát, figyelmet és felelősséget igényel. Ezért döntöttem úgy, hogy most inkább a cégre koncentrálok és ebből hozom ki a maximumot, később pedig folytathatom az egyetemet. Vallom a „lifelong learning” fontosságát, mindig lehet valami újat és hasznosat tanulni.

Hogyan segítheti az egyetem a vállalkozó szellemű diákokat?

A diákoknak azt tanácsolom, járjanak nyitott szemmel és szívvel a Debreceni Egyetemen, használják ki az intézmény által nyújtott egyedülálló lehetőségeket. Nekem mérföldkőnek számított az, hogy anno csatlakoztam a Debreceni Egyetem DEViK Üzleti Innovációs Klubjához, de a fejlesztett berendezéssel bemutatkozhattunk az egyetem által szervezett Zöld Börzén, a Kutatók Éjszakáján és a Campus Fesztiválon is. Egyik befektetőnk, a Startup Campus is szokott előadásokat tartani az egyetemen, pontosan azért, hogy bátorítsa az innovatív gondolkodású fiatalokat. És természetesen ott van az egyetem Mérnöki és Üzletfejlesztési Innovációs Intézete is, amelynek - a pandémia miatt egy ideje online - kurzusain a hazai és nemzetközi üzleti élet kiválóságai segítik a hallgatókat a legkorszerűbb gyakorlati tudás megszerzésében. A Debreceni Egyetem hallgatójaként nem szabad elmenni ezek mellett a lehetőségek mellett.

Mi kell ahhoz, hogy valakiből fiatalon sikeres vállalkozó válhasson? Te honnan kaptál támogatást?

Sajnos nincs receptem a sikeres vállalkozás építéséhez vagy a vállalkozóvá váláshoz, sok mindent tanítanak az egyetemen, de szerintem ez inkább csak egy eszköztár a célok eléréséhez. Nagyon fontos az ember személyisége, főleg, hogy az adott ember jól tudja kezelni a felmerülő problémákat. Naponta rengeteg döntést kell meghozni. Ezzel kapcsolatban van egy – szerintem nagyon találó – mondás egy vállalkozás esetében: az elhalasztott döntéshozás a legrosszabb, ennél még az is jobb, ha rossz döntéseket hozunk meg, mert azt később ki lehet javítani, de ha halogatjuk a dolgot, akkor vagy a lehetőség vesz el vagy rajtunk kívül további emberek munkáját hátráltatjuk. És igen, szándékosan kerülöm a sikeres és jó szavakat, hiszen nehéz megállapítani, hogy ki és milyen szempontból számít sikeres vállalkozónak. Én rengeteg támogatást kapok a családomtól és ezen belül is apukámtól, aki szintén alapító tagja a vállalkozásnak. Sokat segít, hogy neki korábban már volt saját vállalkozása, így egy-egy döntésnél ki tudom kérni a véleményét.

Melyik az az idézet, ami a leginkább erőt ad neked a mindennapok során?

„A jövőnek sok neve van: a gyenge úgy hívja elérhetetlen, a gyáva úgy, ismeretlen, a bátor lehetőségnek nevezi.” /Victor Hugo/ Én mindenben keresem a lehetőséget.

„A sport és a futball hozott össze az egyetemmel”

A futball szeretete és tisztelete végigkíséri, mai napig nagy álma, hogy újra régi fényében tündökölhessen a magyar labdarúgás. Szöllösi György második diplomáját tavaly vehette át a Debreceni Egyetemen, médiatudomány mesterszakon végzett. Az volt a célja, hogy a korszerű tudást is munkája, küldetése szolgálatába állítsa. Mint mondta, még a diplomaosztó is sorsszerűen kapcsolódott a futballhoz, hiszen az oklevelét jelképesen a Nagyerdei Stadion gyepén vehette át.

■ BÖGRE ZOLTÁN

Már diákként szoros kapcsolatba került a sporttal, elsősorban a labdarúgás, a magyar foci hagyományai, a legendás Aranycsapat és Puskás Ferenc öröksége bővülte el. Szakmai pályáját is egyfajta rajongó tisztelet jellemzi, küldetésévé vált az, hogy meghatározó szereplője legyen a sportág hazai fejlődésének. Ha nem is közvetlenül a pályán, a labdát rúgva tegyen érte, hanem szinte minden olyan fronton, ahol az lehetséges.

Már a gimnáziumban elkezdett cikkeket írni és akkoriban is elsősorban a sporttal foglalkozott. Mit jelent Önnek a sport? Gondolom nem csupán a mozgást, a játékot látja benne.

Mint sokan, természetesen én is futballista szerettem volna lenni, de nekem ez nem adatott meg. Viszont amatőr focistaként, majd játékevezetőként is sok éven át ott voltam a pályán. Egészen korán, tizenhat évesen elkezdtem a cikkírást, a Budapesti Piarista Gimnázium focicsapatának eredményeiről készítettem beszámolókat az iskolaújságba mint az iskolai csapat vezetője. Ezt követően rövid időn belül kedvenc

lapomnál, a Nemzeti Sportnál kötöttem ki, már az érettségi évében, 1995-ben megjelent az első cikkem, hiszen az egyetemről rögtön odakerültem szakmai gyakorlatra, és ott is ragadtam. Így viszont a klasszikus egyetemista létforma kimaradt az életemből, hiszen a diploma megszerzése mellett már folyamatosan dolgoztam. Az én diákkoromban, főleg a pesti belvárosban, sajnos már nem volt automatikus a fiúk találkozása a nagypályás futballal. Napjainkban is nagyon fontos lenne, hogy az iskolai sport fejlődjön, kiemelkedően jó körülmények között, jó edzők felügyelete mellett minden iskolás sportolhasson.

Diákként ön is azok közé a fiatalok közé tartozott, akik korán felfedezték, hogy később mivel akarnak foglalkozni. Életútját figyelve nagyon megtervezettnek tűnik minden, hiszen a Nemzeti Sporttól a kétezres években egyenesen a Magyar Labdarúgó Szövetséghez, majd a válogatotthoz vezetett az útja.

A szerencse is biztosan közrejátszott ebben, sőt, utólag rekonstruálva az eseményeket inkább azt mondanám, hogy a Jóisten néhányszor belenyúlt az életembe, nem bíztam a véletlenre, hogy merre induljak el. Hiszek

abban, hogy van egy hivatásunk, amire egyáltalán nem olyan könnyű rátalálni, de felülről kaphatunk ehhez segítséget. Igazán komolyan nem jutott eszembe hogy újságíró akarok lenni, abban azonban biztos voltam, hogy mindenképpen a futballal akarok foglalkozni. Végül aztán kiderült, hogy úgy tudok érdemben és a képességeimhez mérten tenni a sportágért, ha sportújságíró leszek. Ez aztán átcsúszott sportdiplomáciai tevékenységbe is, már az MLSZ-nél is, például, amikor javasoltam a kormánynak 2002-ben, hogy a volt Népstadion vegye föl Puskás Ferenc nevét, vagy egyik magyar Eb-pályázat után a másikért dolgoztunk, hogy mára tényleg legyenek Eb-meccsek Budapesten, ráadásul a magyar válogatott részvételével. Azt sem fogom elfelejteni, amikor Orbán Viktor a felcsúti labdarúgó akadémia alapítójaként – Jakab János közvetítésével – arra kért, hogy szervezzek meg a számára egy találkozót Puskás Ferencnével, amelyen aztán megegyeztek arról, hogy az új futballiskola a legnagyobb magyar játékos nevét veszi föl és ehhez méltó célokat is tűz maga elé, megvalósítja Öcsi bácsi régi álmát egy bentlakásos focisuliról. Aztán a Real Madriddal építettünk kapcsolatokat, tizenkét éven át jártak a járvány miatt most szünetelő U17-es Puskás-Suzuki-kupára, és a végzős felcsúti akadémisták is minden évben Madridba látogatnak meccset játszani és nézni. Ám a két legnagyobb feyverténynek azt tartom, hogy hazahoztuk Spanyolországból Puskás Ferenc fantasztikus tárgyi örökségét, illetve, hogy elértük a FIFA-nál

az Év góljáért járó, azóta Cristiano Ronaldo, Neymar, Zlatan Ibrahimovic és más világsztárok által is kiérdemelt Puskás-díj létrehozását. Közben elég sokféle munkát végeztem, a lényeg, a magyar futball szolgálata, a hagyományaihoz méltó újjáépítésének ügye ugyanúgy megmaradt.

Lehet mondani, hogy jókor volt jó helyen?

Amikor 24 évesen a válogatott sajtófőnöke lettem és létrehoztuk az MLSZ sajtóosztályát, lassúnak és vontatottnak éreztem a karrierem alakulását, hát még a magyar futball fejlesztését... Túrelmetlen voltam, ami ma már talán megmosolyogtató. Aztán úgy alakult, hogy a szövetségből nem lehetett elindítani a magyar futball megújítását, ez végül a Puskás Akadémián kezdődhetett el, infrastrukturális, szakmai és spirituális értelemben is. Az akadémiára pedig alighanem a Puskás-könyvem jelentette a belépőt, amit közben a Nemzeti Sport kiadójához visszatérve készíthettem el. A magyar labdarúgásnak meg kell újulnia, ennek a folyamatnak járunk most a közepén. Vanak eredmények, amik már visszaigazolják az erőfeszítéseket, így például a válogatott már sorozatban a második Európa-bajnoki részvételére készül, a Ferencváros huszonöt év után jutott a Bajnokok Ligája főtáblájára, Szoboszlai Dominik lett a valaha volt legrágább, klubot váltó magyar játékos. Általánosságban véve nőtt a magyar futballisták értéke, egyre többen szerepelnek komolyabb klubokban, az edzőink kezdenek visszaszivárogni a top bajnokságokba. Ez egy hihetetlenül nehéz folyamat, amiben óriási a nemzetközi verseny.

Bizonyára sokan tudják Önről, hogy igazgatója a Puskás Ferenc hagyatékát gondozó intézetnek. Ezt a feladatot mennyire tartja mérföldkőnek a pályafutásában? Azért is kérdezem, hiszen a valaha volt legnagyobb magyar labdarúgó örökségével került kapcsolatba és több alkalommal is foglalkozott a legenda történetével. Puskás Ferencet tekinti személyes példaképének?

Ő alkalmas arra, hogy minden magyar futballista példaképe legyen, amíg világ a világ. A magyar futball nagy gondja, hogy megszaktadt az a kulturális folytonosság, amely révén apáról fiúra, idősebb játékosról fiatalabbra öröklődött a hagyomány az öltözékben, a lelátón. Nekünk valahogy meg kell próbálni összekötözgetni ezeket az elszakadt szálakat, hiszen valamikor a világban meghatározó, kultúrateremtő volt a magyar futball. Amellett, hogy hihetetlenül izgalmas és felemelő ezzel a gazdag futballtradícióval foglalkozni, igazán akkor inspiráló

a munka, ha általa jövőt tudunk teremteni. Puskás Ferenc és a hozzá hasonló futballnagyságok emberi és szakmai példájából próbálunk az új nemzedéknek is minél többet átadni, hiszen a Puskás Akadémia nem a poros múzeumi tárgyak otthona, hanem a fiatalok a legmodernebb körülmények között és a legkorszerűbb módszerekkel tanulják itt a futballt. Az az álmunk, hogy így lesz a gazdag múltból gazdag jövő.

„...Számomra megismételhetetlen élmény volt, hogy még a diplomámat is a futballpályán vehettem át a Nagyerdei Stadionban megtartott ünnepségen...”

Tavaly végzett a Debreceni Egyetem médiatudomány szakán. Sikeres sportújságíróként, elismert szakemberként, a Magyar Sportújságírók Szövetségének elnökeként miért érezte úgy, hogy újra tanulnia kell?

Örülök annak, hogy ismét belevágtam, mert sok fontos és izgalmas újdonságot tanultam. Közben nagyon zavaros, kusza és esetleges az, hogy egyes szakterületek mit követelnek meg az újságíróktól, nincsenek általános szakmai és etikai követelmények, a gyakorlatban a legkülönfélébb végzettségű emberek dolgoznak a média egyes pozícióiban. Ahhoz, hogy a szakma egészénél általánosan emelni lehessen a minőséget, még az elején, az alapoknál kell a leendő újságírónak felvérteznie magát a legtöbb ismerettel. Ezért is volt fontos számomra, hogy ami elérhető a felsőoktatásban a szakmával kapcsolatban, azt próbáljam elsajátítani.

Hogyan emlékszik vissza arra az időszakra, amikor a Debreceni Egyetemen tanult? Élményekben gazdag időszakot tudhat maga mögött?

Sajnos a munkám miatt nem tudtam annyit időt tölteni a városban, mint amennyit szerettem volna, az egyetem és a debreceni sport fejlődése azonban még így is nagyon szembeötlő volt. Örömteli a sportnak és az egyetemnek ez a szimbiózisa. Számomra megismételhetetlen élmény volt, hogy még a diplomámat is gyakorlatilag a futballpályán vehettem át a Nagyerdei Stadionban megtartott ünnepségen. Voltam a yoU-Dayen is, ahol óriási élmény volt látni azt, ahogy az egyetemi diákság megtöltött egy arénát. Az első pillanattól kezdve, amikor

még az egyetemi focimeccsek miatt jártam Debrecenbe, hatalmas fejlődést tapasztaltam. Ebben alighanem jelentős érdeme van az intézmény rektorának és kancellárjának, Szilvássy Zoltánnak és Bács Zoltánnak is. Az, hogy milyen impozáns a debreceni diákélet, arra talán az legjellemzőbb, hogy amikor a családom elkísért a diplomaosztóra, a legnagyobb lányom elhatározta, hogy a Debreceni Egyetemen fog tanulni.

Ha már sport és egyetem, mi a véleménye a Debreceni Egyetemen zajló infrastrukturális sportfejlesztésekről, a folyamatosan új szakosztályokkal bővülő DEAC-ról, valamint az egyetemi sportról úgy általában. Tanulmányai során erre a területre is volt rálátása?

Még ahhoz viszonyítva is, mint ami a két háború között zajlott az iskolai, középiskolai, egyetemi, főiskolai sport terén, jelentősen visszaestünk a kilencvenes években. Ebből a szempontból nagy öröm látni, hogy a Debreceni Egyetemet markánsan megkülönbözteti a többi felsőoktatási intézménytől az, hogy milyen nagy hangsúlyt helyez a sportra és hogyan viszi tovább a több mint száz éve kezdődött fejlesztéseket. Új tenispályákat, sportcsarnokokat létesít, szerintem ezek a lépések is vonzóvá teszik az egyetemet a hazai és külföldi felvételizők számára. Én magam sem lettem volna Debrecenben egyetemista, ha a sport révén nem kerültem volna kapcsolatba az egyetemmel. Buzánszky Jenő bácsi inspirálására és a róla elnevezett labdarúgó tornát szervező Kulcsár Zsolt invitálására többször jöttem díjátadókra, előadásokra. Előbb voltam előadó, mint hallgató. A sport és a futball hozott össze az egyetemmel.

Az Egyetemi templom

Kalandoz, vagy inkább hányatott története 1938-ban indult a pályázat kiírásával, – majd 1939-ben az alapkövetéssel, 1942-ben pedig felszentelésével folytatódott. A háborúban bombatalálat érte, de a legnagyobb veszteséget az jelentette, amikor ellehetetlenítették, hogy Isten háza legyen. Állami tulajdonba került és számításközpontként, majd könyvtári raktárként működött, lépcsőzete pedig még nyári színházi előadások helyszíne is volt. Az egyetemi gyülekezet 2001-ben kapta vissza, de csak 2006-ban vehette újra birtokba. Felújításáért sokat fáradozott a Tiszántúli Református Egyházkerület, hogy a templom újra betölthesse eredeti funkcióját.

■ HORVÁTH PÉTER

A Református Kollégium 400 éves évfordulójának emléket állító alkotások között az Egyetemi templom életre hívására a Jubileumi Végrehajtó Bizottság 1938-ban országos tervpályázatot írt ki, amelyre több építész is jelentkezett. Végül mintegy 11 terv érkezett be, amelyek közül négy a kollégium könyvtárának kéziratárában mind a mai napig fellelhető. Közülük kettőt ezidáig sem sikerült visszaazonosítani, mivel a „cyklamen” és „kántus” jellegre beadott modern, illetve népies hangvételű rajzokat a pályázatot elbírálók sem akkor, sem később nem nevesítették, feltehetően azért, mert nem jutottak tovább a zsűrizésen.

Gyöngyöshalászi Takách Béla neve azonban fennmaradt. A tervező egy klaszszicizáló neobarokk és egy eklektizáló, neoromán, illetve neobarokk elemeket is felvonultató tervvel jelentkezett, végül azonban a bírálóbizottság az akkor már nyugdíjba vonult Borsos József rajzait részesítette előnyben. Egyébként ő is több variációt készített a modern megfogalmazástól egészen a neoklasszicista stílusig, amelyek közül végül az utóbbit fogadták el. A mű azonban „csak” több módosítást követően készülhetett el, mivel a templom elhelyezése körül jelentős vita folyt.

A bizottság tagjai ugyanis az egyetem épületének oldalsó rizalitjához hozzátoldva képzelték el az Isten házát, Borsos József viszont az Egyetem tér és a körút saroktelkére álmodta meg a szentélyt. Végül – minden tiltakozása ellenére – az egyetemtől mintegy 16 méterre helyezték el a templomot, ez a megoldás azonban a nagyméretű egyetemi tömb vonatkozásában kedvezőtlenebb léptékváltást eredmé-

nyezett. Emellett a homlokzat kialakításánál is alkalmazkodni kellett az egyetemhez, így a bizottság – többek között – előírta a dór oszlopos konzolos főpárkányt, ezzel pedig éppen Borsos József addig kialakított sajátos formaképzési stílusa került háttérbe, ezért a tőle megszokott jellegzetes klinkertéglá-homokkő homlokzatburkoló anyagkombinációk sem érvényesülhettek a tömbön.

A kötöttségek ellenére az Egyetemi templom kitűnő tömegképzésű és térhatású, modern épületévé vált Debrecennek. A főhomlokzatot hatalmas, szabadon álló lépcsősor teszi még inkább ünnepélyessé, amely nyitott oszlopcsarnokban végződik, utalva ezzel a modernkori tudományok és az ókori görög műveltség kapcsolatára egyaránt. A 48 méter magas sugártorony pedig mives arányaival mégis képes ellensúlyozni az egyetem tömegformálását és megjelenését. Az óriási léptékű, mintegy 1000 ülőhelyre tervezett templombelső elrendezése a cívisváros egyik legszebb hatású belső tere lehetett a maga korában. Az alaprajz 15 x 15 méteres középnégyszetből indul ki, amely az oldalszárnyak fölött 13 méteres magasságban egy „ablakkoszorúban” végződik, majd emelkedő vonalú kazettás mennyezettel záródik. Ehhez a középnégyszethez csatlakozik a két háromszögű oldalszárny, illetve maga a főhajó is. A kivitelezéssel Sebestyén Lajos helyi építési vállalkozót bízták meg. A belső tér szépségét a szószék népies stílusú faragásai, a 25 kazettából álló mennyezet magyaros motívumokkal ellátott díszítései, valamint a Haranghy Jenő által kivitelezett 35 bibliai témát ábrázoló ólomüveg ablak tette mind attraktívabbá.

A templom alapkövetései ünnepségét

1939. április 27-én tartották a központi épület előtti Tisza István téren, a parkban felállított szobrok avatásával egy időpontban.

„A magyarországi reformáció négy kiváló egyénisége közül Méliusz Péter püspök szobra már felállítatott, úgyhogy most a Komáromi Csipkés György református lelkész, debreceni teológiai tanár, Huszár Gál, a debreceni nyomda alapítója, református lelkész és Szenci Molnár Albert debreceni református író, zsoldárfordító szobrainak felavatása s Debrecen szabad királyi város részére leendő átadása fog megtörténni. Ilyen létesítmény a most még épülőfélben levő egyetemi templom is, melynek alapkövét a szoboravató ünnepély befejezése után fogjuk letenni.” – fogalmazott beszédében Bacsó Jenő rektor.

A szoboravatást követően az ünnepség a templom előtt folytatódott Makkai Sándor, a Református Hittudományi Kar dékánjának bibliaolvasásával.

„...Isten ígéjének hirdetésére és magyarázására viszont hajlék szükséges... Ez a szent szükség indította a debreceni magyar királyi Tisza István-Tudományegyetem református templomának felépítésére azokat a tényezőket, amelyek négy évszázad óta vállvetve biztosították Debrecenben Isten ígéje szolgálóinak, a lelképásztoroknak képzését. ... Szolgáljon az alapkövön emelkedő szent hajlék mindenkor a magyar nemzeti lélek meggazdagodására és a Szentháromság egy Isten dicsőségének e földön is mind teljesebben való feltündöklésére.” – olvasható az alapkövön elhelyezett „Egyedül Istené a dicsőség!” kezdetű okmány szövegében.

A templom alapkövére mért kalapácsütéseknél elhangzott jellegűk:

„A zoltáríróval mondom: Boldogok, akik hisznek az Úrban.” – mondta Jalsoviczky Károly magyar királyi vallás- és közoktatásügyi államtitkár.

„Ez az alapkö és ez a templom addig álljon – de addig álljon! -, ameddig itt Krisztus, csak Krisztus és az egész Krisztus hirdettek.” – fogalmazott Révész Imre, a Tiszántúli Református Egyházkerület püspöke.

A harmadik kalapácsütést Bacsó Jenő rektor tette a „Légyen te kőfalaidban csendesség és jó béke... hogy falaid közt a hit, a szomszéd Egyetem falai közt pedig a tudomány szövetneke lobogjon és világítson az idők végtelenségéig Isten dicsőségére s magyar hazánk javára!” mondat kíséretében.

Az alapkövetélteli ünnepélyről beszámoló egyetemi évkönyv fontosnak tartotta megemlíteni, hogy „Lélekemelő ünnepélyünkről a magyar rádió helyszíni közvetítést adott.”

Az építkezés befejezését követően 1942.

május 17-én tartották a templom felszentelését, amely Kállay Kálmán rektor imádságával kezdődött az igehirdetés előtt. „Ha mi, emberek lépjük át templomaink küszöbét, a nagy templomokét, vagy akár ezét is, akkor lenyűgöznek bennünket a hatalmas méretek és olyan kicsinynek érezzük magunkat. Feltekintünk a hatalmas kapukra, ívekre, és boltozatokra és megcsodáljuk őket. Milyen nagyok hozzánk képest! De ha az Isten jön, akkor milyen kicsiny egyszerre minden. Milyen alacsonyok a kapuk, milyen semmik a merész boltívek! Helyet, helyet az Istennek, hiszen Ő a dicsőség Királya!”

„...örizd meg, kérünk, ezt a templomot s a nemzeti tudománynak, nevelésnek és művelődésnek mellette tornyosuló kristálypalotáját attól, hogy valaha is két visszásan versengő két szomszédvárrá váljanak...” - fogalmazott templomszentelő imájában Révész Imre református püspök.

Az új templom nyújtotta öröm azonban

nem tartott sokáig. A II. világháború idején az épület súlyos károkat szenvedett, üveglakainak legtöbbje megsemmisült, és csak három darabja került elő a 2007-es felújítások során.

A gyülekezet életét egyre nehezebbé tette a politika és mivel az állami vezetés túl közelinek ítélte az egyetemhez a templomot, 1970-ben állami tulajdonba került. Az épület néhány évig raktárként funkcionált, lépcsőjén évekig nyári színházi estéket tartottak az 1970-es években. Az 1980-as években az egyetem számítóközpontjának, majd a könyvtár folyóirat- és zeneműtárának adott otthont. Ekkor építették be azt a több mint 400 tonnás acélszerkezetet a templomtérbe, amelynek négy szintjén az állományt tárolták.

A rendszerváltás után a Nagyerdői Gyülekezet egyedi kormánydöntéssel kapta vissza az épületet, majd kezdetét vette a renoválás, hogy újra a hitélet szolgálatába állhasson.

A templomot a Tiszántúli Református Egyházkerület 2020 decembere és 2021 áprilisa között több mint 500 milliós pályázati forrásból felújította. A helyreállítás során az építészeti értékek megőrzése volt a cél, de az épület korszerűsítése, a torony szerkezeti megerősítése is megvalósulhatott.

A Nagyerdő területén elhelyezkedő egyetemi Főépület és park, a professzori villák, illetve a Borsos József által megtervezett Egyetemi templom az 1930-1940-es évek építészetének olyan együttesét alkotja, amely az országban máshol aligha található meg ilyen egységben.

Forrás:

A debreceni M. Kir. Tisza István-Tudományegyetem évkönyve és almanachja az 1938-39. tanévről. 1940.

Debreceni Református Kollégium Nagy-könyvtára – Kézirattár

Évkönyv a debreceni M. Kir. Tisza István-Tudományegyetem 1941-42. tanévről. 1942.

Felhasznált irodalom:

Gellér Ferenc: Debrecen Műemléki Katasztere. Debrecen 1987.

Veress Dániel: Dór, ion, kalotaszegi. A debreceni egyetemi református templom tervpályázata 1938. (A kézirat megjelenése a Studia Litteraria kiadványban várható 2021-ben)

Elektronikus forrás és irodalom:

Debreceni Református Egyetemi Gyülekezet honlapja: <http://egyetemigyulekezet.hu/egyetemi-templom/> Az oldal utolsó megtekintése: 2021. III. 22.

Mathey Éva: Az Egyesült Államok és a magyar revíziós törekvések a két világháború között

Mathey Éva a Debreceni Egyetem Észak-amerikai Tanszék adjunktusa. Az Egyesült Államok történelmét és kultúráját tanítja és kutatja, különös tekintettel a két világháború közötti időszakra, valamint az amerikai-magyar kapcsolatok történetére. Jelen kötet a szerző első monográfiája, amely angol nyelvű doktori értekezésének (Chasing a Mirage: Hungarian Revisionist Search for US Support to Dismantle the Trianon Peace Treaty, 1920-1938) magyar nyelvű kiadása. A kötet a Debreceni Egyetemi Könyvkiadó gondozásában jelent meg (2020; 232 o.).

A Debreceni Egyetemi Kiadó magyar nyelvű amerikai történelmi sorozatának, az Amerika tegnap és ma sorozatnak a célja a hazai amerikai történelmi kutatások eredményeit tartalmazó legszínvonalasabb monográfiák, illetve tematikailag egységes kötetek megjelentetése, s ezzel a szerzők számára a szakmai-tudományos nyilvánosság megteremtése, valamint a Magyarországon folyó amerikai történelemoktatás szakmai hátterének biztosítása.

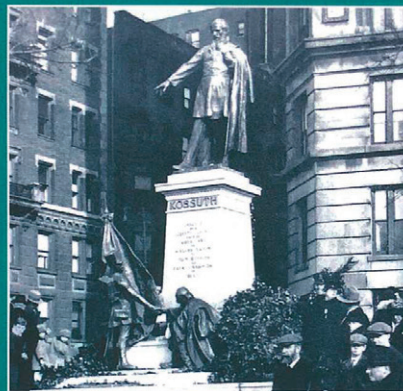
Az 1920. június 4-én aláírt trianoni béke alapján Magyarország területének 71%-át, lakosságának mintegy 63%-át veszítette el. Mivel az új határokat nem az etnikai és nyelvi szempontok figyelembe vételével alakították ki, 3,3 millió magyar került kényszerűen az utódállamokhoz.

A trianoni béke és annak következtében a történelmi Magyarország megszűnése súlyos nemzeti tragédiaként érte a két világháború közötti magyar társadalmat. A revízió, a Trianon előtti határok visszaállításának szükségessége megkérdőjelezhetetlen alapvetés volt a korabeli Magyarországon. A magyarok bíztak abban, hogy az elcsatolt területek visszaszerzése külföldi támogatással megvalósulhat majd. A trianoni béke rendelkezéseinek következtében, valamint Magyarország meglehetősen sebezhető háború utáni pozíciójának köszönhetően azonban a magyar kormány nyíltan sokáig nem folytathatott revíziós politikát, így a revíziós propaganda új csatornákat talált és a félhivatalos, valamint a populáris diskurzus központi témája lett. A magyar revíziós politika és propaganda elsősorban az európai nagyhatalmak, így Franciaország és Nagy-Britannia felé irányult, majd a harmincas évek második felétől Olaszország és Németország felé. Ugyanakkor levéltári források tanúsága szerint a két világháború között, különösen az 1920-as évek

AMERIKA
TEGNAP
ÉS
MA

Mathey Éva

Az Egyesült Államok
és a magyar revíziós törekvések
a két világháború között

során, számos történelmi, politikai és kulturális elemből összetevődő érvrendszer alapján a magyarok nagy reményeket fűztek az Egyesült Államok revízióban betöltött lehetséges szerepéhez és nagy elvárásokat dédelgettek Amerikával szemben, melyek számos formában jutottak kifejezésre. A korszak levéltári anyagainak tanulmányozása során kiderült, hogy Trianon és a revízió kérdése igen gyakori téma volt a két ország közötti politikai, valamint hétköznapi diskurzusban. Számos történelmi,

politikai és kulturális tényező hatására a magyarok szemében az Egyesült Államok a revízió lehetséges támogatójává vált, és a korabeli magyar társadalom, megalapozatlanul ugyan, mégis revíziós elvárásokat dédelgetett Amerikával szemben. Ez a jelenség fordította a kötet szerzőjének figyelmét erre az eddig kevésbé feltárt témára, amely egyszerre szeretne hozzájárulni a magyarországi Trianon-kutatás eddigi eredményeihez, valamint a két világháború közötti amerikai-magyar kapcsolatok tanulmányozásához. Mathey Éva munkája tehát egyfelől a Trianon-kutatás eddigi kiemelkedő képviselőinek eredményeit egészíti ki, mindazonáltal a két világháború közötti amerikai-magyar

kapcsolatok egy új, eddig nem tárgyalt aspektusának vizsgálatával hozzájárul az amerikai-magyar kapcsolatok történetének tárgyában eddig végzett diplomáciatörténeti kutatásokhoz is. Ezen felül a kötet kitér a trianoni béke pszichológiai, társadalmi és politikai következményeire és hatásaira is, hogy megértsük, miért volt a revízió a legégetőbb kérdés a két világháború közötti Magyarországon, és miért volt oly elengedhetetlen a külföld támogatását megnyerni a magyar ügy számára.

Iciri-piciri Alumni

2021. július 3-án ismét nagy érdeklődés mellett tartottuk meg az Iciri-piciri Alumni rendezvényünket a Nagyerdei Kultúrparkban, melyen több mint 230 család vett részt. A résztvevőket idén Zabszalma-koncert, tombolasorsolás, szakvezetéses séta, látványetezés és természetesen a népszerű aszfaltrajzverseny várta. Jövőre is sok szeretettel várjuk a kicsiket és nagyokat egyaránt!

Akikre büszkék vagyunk

- L'Oréal-Unesco „A nőkért és a tudományért” díjat vehetett át **Dr. Bagoly Zsuzsa**, az ÁOK adjunktusa.
- **Markhot Ferenc Emlékérem** kitüntetésben részesült **Dr. Póka Róbert** professzor.
- **Bruckner Győző-fődíjat** kapott **Dr. Som-sák László**, a TTK Kémiai Intézet professzora.
- **Zemplén Géza-díjat** kapott **Dr. Bokor Éva**, a TTK Kémiai Intézet adjunktusa.
- A kortárs magyar zene terjesztéséért kapott elismerést az Artisjus Magyar Szerzői Jogvédő Irodától **Dr. Ittész Tamás**, a ZK hegedű- és kamarazene oktatója, valamint **Dr. Puskás Levente**, a ZK szaxofontanára.
- **Szász Kálmán-díjat** kapott **Dr. Gonda Sándor**, a TTK Növénytan Tanszék habilitált adjunktusa.
- **Artisjus Irodalmi Díjban** részesült **Dr. Bódi Katalin**, a BTK Magyar Irodalom- és Kultúratudományi Intézet docense.
- **Állami elismerések március 15-én**
- **Széchenyi-díjat** vehetett át **Dr. Szöllősi János** vegyész, a Magyar Tudományos

Akadémia levelező tagja, az ÁOK Biofizikai és Sejtbiológiai Intézet Biofizikai Tanszék egyetemi tanára.

- **A Magyar Érdemrend középkeresztje** polgári tagozata kitüntetését ítéltek oda **Dr. Nagy János** Széchenyi-díjas agrár-mérnök, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, a MÉK Földhasznosítási, Műszaki és Területfejlesztési Intézet egyetemi tanára, az egyetem korábbi rektora részére.
- **A Magyar Érdemrend tisztikeresztje** polgári tagozata kitüntetését vehette át **Dr. Bartha Elek** etnográfus, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, oktatási rektorhelyettes, a BTK Néprajzi Tanszék egyetemi tanára.
- **A Magyar Érdemrend lovagkeresztje** polgári tagozata kitüntetésben részesült
  - **Dr. Berde Csaba**, a GTK Vezetés- és Szerveztudományi Intézet Vezetéstudományi nem önálló Tanszék egyetemi tanára,
  - **Dr. Görgényi Ilona**, az ÁJK Büntetőjogi és Kriminológiai Tanszék egyetemi tanára,
- **Dr. Kovácsné Dr. Szabó Éva Anna**, a Klinikai Központ Orvosi Rehabilitáció és Fizikális Medicina Klinika Rehabilitációs Osztály főorvosa,
- **Dr. Nagy Géza**, a GTK Regionális Gazdaságtan és Turizmusmenedzsment Intézete Vidékfejlesztési és Regionális Gazdaságtani nem önálló Tanszék nyugalmazott tanszékvezető egyetemi tanára,
- **Dr. Novák László** idegsebész, neurologus, a Klinikai Központ Idegsebészeti Klinika egyetemi docense,
- **Dr. Zsombik László**, az AKIT Nyíregyházi Kutatóintézet igazgatója, tudományos főmunkatársa.
- **A Magyar Arany Érdemkereszt** polgári tagozata elismerésben részesült
  - **Dr. Novák Levente** biológus, a TTK Kémiai Intézet Fizikai Kémiai Tanszék adjunktusa,
  - **Dr. Váradi Judit** zongoraművész, művészeti menedzser, a ZK egyetemi docense.

Lezárva: 2021. április 30.

TÁMOGATÁS

Adó 1% köszönet

A Debreceni Egyetem Fejlesztéséért Alapítvány az alumni közösség tagjainak jóvoltából az adó 1%-os felajánlásoknak köszönhetően ebben az évben ismét pályázatot írt ki alumni rendezvények szervezésére. A pályázaton idén 388 900 Ft talált gazdára. A beadott pályázatokról lapunk megjelenéséig az alábbi rendezvények megvalósításához tudunk hozzájárulni:

Szervezeti egység neve	Kapcsolattartó neve	Programterv
KLTE Baráti Köre Egyesület	Dr. Gaál István	XIII. Egyetemi Képzőművészeti Tárlat
DE BTK Történelmi Intézet	Dr. Barta Róbert Dr. Kattein Pornói Rita	2003-as történész évfolyam volt hallgatóinak találkozója
Debreceni Okleveles Közgazdász Klub Egyesület	Rab Máté	DOKK Alumni Summit
Debreceni Egyetem Mentálhigiénés és Esélyegyenlőségi Központ	Berényi András	Az 1998-ban végzett pszichológusok találkozója

Az idei évben is nagy a pályázók száma, így továbbra is szeretnénk arra biztatni minden kedves alumni tagunkat, olvasónkat, hogy ne feledkezzenek meg a jövőben sem alma materükről és ajánlják fel adójuk 1%-át. Segítsék a Debreceni Egyetem Fejlesztéséért Alapítványt, hogy segíthessük az alumni találkozók, rendezvények megvalósulását. Támogatásukat előre is köszönjük minden alumni tagunk nevében!

Webshopunk megnyitott!
www.udshop.hu

Feladó:

DEBRECENI EGYETEM

Rendezvénykoordinációs és Alumni Központ

4032 Debrecen, Egyetem tér 1.

DÍJ HITELEZVE
4002 DEBRECEN
Pf. 400